

Inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatit

Nalinginnaasumik oqaaseqaatit**1. Aallaqqaasiut**

Kalaallit Nunaanni peqqinnissaqarfik pillugu danskit inatsisaat nutaaq 1. januar 1992-imi atuutilerpoq. Peqatigitillugu Kalaallit Nunaanni peqqinnissaqarfik pillugu taamanikkut ina-tsisaaq atorunnaarsinneqarluni, Kalaallit Nunaanni inuussutissanik tamanik nakkutilliiner-nut pingaarnertut inatsisaasq. Tamatuma malitsigisaanik januaarip 1-ni 1992-imi aallarner-tumik taamanikkut Namminersornerullutik Oqartussaasunit uumasunut nakorsaqaarnerup- inuussutissalerinerullu ilaa piffissap tamatuma nalaani Qallunaat Nunaanni peqqinnissamut ministeriep ataaniissimasq tiguneqarpoq. Inuussutissanik nunatsinneersunik inuussutissar-siutigalugu tunisassiornermut, uninngasuuteqartarnermut, assartuinermut ussassaarisarner-mullu tunngasut tamakkiisumik nunatsinnit akisussaaffigineqalerlutik. Taamanikkut Nam-minersornerullutik Oqartussaasut kiisalu Fødevarestyrelsep akornanni suliassaqaarfiit ilaan-nik suli ullumikkumut atuuttunik akisussaaffitsigut avitseqatigiittoqarpoq. Pineqarlutik:

- 1) Inuussutissanik eqqussuisarnek, tassani inuussutissanik eqqussuinermi nalimmassaasarnermut nakkutilliisarnermullu Namminersorlutik Oqartussat akisussaasuupput, nunatsinni niuerutigineqarnissaat siunertaralugu innuttaasut peqqissuunissaannut tunngasutigut pissutsit pineqartillugit (inuussutissalerinermi isumannaatsuutitsinis-saq).
- 2) Qallunaat Nunaanni Fødevarestyrelsip makkuninnga eqqussuinerup inatsisitigut nalimmassaaviginissaa nakkutiginnissaalu akisussaaffigaa:
  - Inuussutissat suliffeqarfimmi EU-mit akuerisaasumit tunisassiassatut siunertaqar-luni atugassat.
  - Uumasunit tunisassiat (inuussutissat atortussallu (non-food)) uumasut peqqissu-saat eqqarsaatigalugit (inuussutissalerinermi isumannaatsuutitsinissaq).

Tamanna tunngavigalugu nunatsinni tunisassiassanik tunisassiornerup pitsaanerusumik nakkutigisaalluarnerusumillu ingerlanneqarnissaa pillugu siunnersuut saqqummiunneqarpoq, taamaalilluni atuisut inatsisitigut pitsaanerusumik illersugaalerniassammata.

1993-imi inuussutissanik nersutillu nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik nakkutil-liineq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 17, 28. oktobarimeersoq Inatsisartunit akuerine-qarpoq, Kalaallit Nunaanni peqqinnissaqarfik pillugu inatsimmik tunngaveqarluni atulersin-neqartoq, tassuuna inuussutissalerinermi eqqiluisaarnissaq pillugu maleruagassanik aalaja-ngersaarnissamut inatsisitigut tunngavissiisoqarluni. Inatsisartut peqqussutaat inuussutis-salerinermut tunngasut iluini nalunaarutitik atulersitsinissamut tunngavissiivoq, kiisalu ilu-tigalugu inuussutissanik tuniniaaneq tunisassiornerlu pillugit nakkutilliinerup ingerlanneqa-lersinnaanera qularnaarneqarluni.

Inuussutissalerinermut tunngasuni inatsisit nutarterneqarnerinut atatillugu 1996-imi inatsi-sartut peqqussutaat allanngortinneqarpoq, taamaalilluni inuussutissanik nakkutilliinermut atatillugu atuisunut akiliuteqartitsisalernissamut inatsisitigut tunngavissaqalerluni. Tamanna pivoq Inatsisartut peqqussutaatigut nr. 7, 2. maj 1996-imeersukkut.

Kingullerpaamik allannguisoqarpoq 2001-mi Inatsisartut peqqussutaatigut nr. 9, 31. maj 2001-imeersukkut, erngup tappiorannartunik akuata pitsaassusissaanut inatsisitigut piumasa-qaatinik aalajangersaanissamut kiisalu imeqarfinni imeqarfiit sullissisut pilersuisullu aaqqis-suunnerinut piumasaqaatinut tunngavissaq ikkunneqarluni. Peqqussut allanngortinneqarpoq innuttaasut peqqissuunissaannut imermik imissatut pitsaassuseqartumik naammattumik pi-lersuisoqarnissaa pingaaruteqarmat. Aammattaaq nakkutiginninneq pillugu maleruagassanik aalajangersaasoqarpoq, taamaalilluni tappiorannartut peqqinnissamut ulorianaataasinnaasut paasineqarsinnaaqqullugit.

Inuussutissalerineq pillugu nutaamik inatsisiliornermut tunngaviuvoq inuussutissalerinermut tunngasutigut ukiut kingulliit sukkasuumik ineriartortoqarnera. Kalaallit Nunaata aamma siunissami inuussutissanik pitsaasunik peqqinnartunillu Kalaallit Nunaanni innuttaasut ta-marmik pissarsisinnaanissaat inatsimmi qulakkeerneqassaaq. Inuussutissat isumannaatsuu-tinnissaat naalagaaffinni atugarissaartuni assersuuttakkatsinnisulli qaffasissuseqarnissaat inatsimmi siunertaavoq.

Ilaatigut silap pissusaata allanngornerata malitsigisaanik nutaanik inuussutissanik nioqqutis-siornissamut periarfissaqalerpoq. Peqatigitillugulu maannakkut tunisassiornermi atugassari-titaasut aamma allanngussallutik. Taamaattumik immikkoortumut tassunga inatsisaasoq tunisassiornermik nutaanik aallartitsinissamut periarfissiissaaq aammalu maani nunatsinni inuussutissanik inuussutissanillu tunisassiornermik ineriartortitseqataassalluni.

Inuussutissanik tunisassiorneq Kalaallit Nunaanni suliffissanik amerlanerusunik pilersitse-qataaffiussaaq.

Inuussutissanut suliffeqarfinnullu inuussutissalerisunut taamaallaat tunngatitamik erseqqinnerusumik inatsiseqalernissaq qularnaarniarlugu, nersutit nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut pillugit aalajangersakkat namminerisamik inatsiseqarlutik immikkoortinneqalerput. Tamatumunnga pissutaavoq, uumasut nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut nerisassani bakterianut nappaatinullu taamaallaat tunngasuunngimmata, aammali soorlu perlerornermut assigisaannullu nerisassaniinngitsunut tunngasuummata. Tamanna siunissami inuussutissalerinermut suliffeqarfinnullu inuussutissalerisunut inatsisip atuuttup malinnaavigilluarnerunissaanut periarfissiissaaq.

Erngup pitsaassusaata tappiorannartunik akoqarnissaanut killiliussatigut piunasaqaatinik aalajangersaasarsinnaanermut inatsisitigut tunngavissaq 2001-imi atuutilersinneqartoq, inatsimmut allanguutissami matumani peerneqassaaq. Tamatumunnga pissutaavoq, inatsisitigut tunngavissiinikkut matumuuna imeqarnermut tunngasut marloqiusamik nalimmassaavigineqartalertussanngornerat. Marloqiusamik nalimmassaasarnissap tamatuma peerneratigut imeqarnermut tunngasut malinnaavigiuminarnerulersinnissaat siunertaavoq, taamaalilluni malittarisassat ataasiinnaalersillugit. Oqartussaasulli suliaasaannut taakkualu agguataarneqarnissaannut tunngatillugu, imeqarneq pillugu malittarisassanik nutarterisoqanngippat sunniuteqassanngilaq.

Inatsisip nutarterneqarneranut atatillugu aamma oqaasertalersornera nutarterneqarpoq, taamaattumik inatsimmi matumani taaguutit nerisassat imaluunniit inuussutissalerinermik ingerlatsineq atorneqarnatik, kisiannili taaguutit inuussutissat imaluunniit inuussutissalerinermik ingerlataqarneq, taakku ullutsinnut naleqqunnerummata.

Inuussutissanik eqqussuineq qaffariarsimavoq. Taamaattumik kissaatiginarpoq, inuussutissanik eqqussuineranut maleruagassaliortoqarnissaa, assersuutigalugu inuussutissanut suliareriikkanut maannakkut inatsisaasumi nalimmassaavigineqanngitsut. Inatsimmi siunertaasoq tassaavoq, inuussutissanut peqqinnissakkut ulorianaateqarsinnaasunut Kalaallit Nunaanni atuisut illersorneqarnissaat. Nioqqutissanik eqqussuineranut tunngasut Fødevarestyrelsi kiisalu Kalaallit Nunaata akornanni avinneqarnikuupput, taamaalilluni Kalaallit Nunaannut uumasunik atortussanillu uumasuneersunik nioqqutissianik eqqussuisarnermi uumasut peqqissuunissaat eqqarsaatigalugit Fødevarestyrelsi akisussaasuulluni.

Uumasunut nakorsaqaarnerup inuussutissalerinerullu nunatsinnut nuunneqarnissaat, politikkikkut eqqarsaatersuutigineqarpoq. Tamatumuuna suli tunngaviusumik aalajangiisoqanngimmat, Danmarkimi Uumasut nakorsaanut- Inuussutissalerinermullu Oqartussaasut Fødevarestyrelsi aamma Namminersorlutik Oqartussat akornanni akisussaaffimmik agguataarinissaq pillugu inatsisissatut siunnersuummit kalluarneqassanngillat.

2. Siunnersuummi immikkoortut pingaarnerit

Inatsisissatut siunnersuut uumasunut nakorsaqaarnerup- inuussutissalerinerullu iluani inatsisinik annertuumik nutarterineruvoq, taamaalilluni inatsit imarisamigut oqaasertamigullu ullutsinnut naleqqunnerulersinneqarluni. Siunnersuummi matumani inuussutissanik isumannaatsuutitsinissap atuisoqarnikkullu isumannaatsuutitsinissap annertusineqarnissaa pingaartillugu salliutinneqarpoq.

Inatsisissatut siunnersuuteqarnermi siunertaavoq:

- Inuussutissanut peqqinnissakkut ajoqusiisinnaasunut atuisut illersorneqarnissaat.

- Inuussutissanik salloqittaalluni nittarsaassinernut atuisut illersornissaat.
- Atuisut qaffasissumik pitsaassusilinnik inuussutissaqartinnissaasa qulakkeernissaat.
- Inuussutissanik nakkutilliinerup ataqatigiissaakkamik assigiaartumillu tunngaveqarnissaanik qulakkeerinnineq. Nunamiit/kangerlummiit nerrivimmu, aamma nakkutilliinerit inernerinik tamanut saqqummiussinissamut periarfissiineq.

Inatsisissatut siunnersuummi tunngaviummik sinaakkusersuinissaq pingaartinneqarsimavoq, maleruagassanillu erseqqinnerusunik aalajangersaanissap nalunaarutikkut pisinnaanissaa. Taamaattumik inatsimmi Naalakkersuisut kingusinnerusukku nalunaarutikkut erseqqinnerusunik maleruagassaliornissaannut tunngavissiisoqarpoq. Nalunaarutitigut maleruagassanik atulersitsinissamut inatsisitigut toqqammavigisat tamatigoortut attatiinnarnissaat inatsisissatut siunnersuummi siunertaavoq, inuussutissanut tunngasutigut ullutsinnut naleqquttunik maleruagassaliornerni tunngavigineqarsinnaasunik.

3. Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai

Inatsisissatut siunnersuut pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu arlaatigut kinguneqartussatut nalilerneqarpoq, pingaartumik uppersaasersuisarnermut, uppersaasersuinermi allaffissornermut, ilisimasanik pissarsiniarnermut, paasissutissanik nalunaarsuinermit kiisalu nalunaarsuisarfiliornernut paasissutissiisarnernullu tunngatillugu. Nakkutilliinermit misissuinernullu atatillugu aningaasartuutaanerulersinnaasut suliffeqarfinnik inuussutissalerisunik atuisutut akiliuteqartitsisalernikkut aningaasalersorneqarnissaat pilersaarutigineqarpoq. Tamatuma kingunerissavaa, akuersissuteqarnermi, nutaamik akuersissuteqarnermi suliffeqarfimmut inuussutissalerisumut tuniniaasussatut akuersissuteqarnermi kiisalu takusaanermi nakkutilliinermit sulianut aningaasartuutigineqartut, tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit suliffeqarfinnut inuussutissalerisunut tutsinneqartarnissaat.

Inerniliussanik tamanut saqqummiussinermut pineqaatissiissutaasinnaasullu pillugit nalunaarutitik suliaqarnermi Namminersorlutik Oqartussanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu annikitsumik aningaasartuuteqartoqarnissaa naatsorsuutigineqassaaq. Aningaasartuuteqarnerunerit annikitsuinnaassapput, maannangaaq nakkutilliineq pillugu nalunaarusiortoqareermat aammalu inatsisip matuma atulersinnerata malitsigisaanik tassunga atasunik nalunaarusiortoqarnissaa allaffissornikut sillimaffigineqarmata.

Inerniliussanik Namminersorlutik Oqartussat nittartagaatigut tamanut saqqummiussinermut atatillugu pisortanut allaffissornikkut annikitsuinnarmik aningaasartuuteqarnissaaq naatsorsuutigineqassaaq, pisortat nittartagaanni paasissutissat maannakkut ingerlaavartumik nutarterneqartarmata.

4. Inuussutissarsiortunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai

Inuussutissarsiortunut tunngatillugu siunnersuutip aningaasatigut sunniuteqarnissaa naatsorsuutigineqassaaq. Aningaasalli eqqorluartumik naliliiffiginissai ajornakusoorpoq.

Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi pissutsit assigiinngitsut pillugit Naalakkersuisut nalunaarutikkut erseqqinnerusumik maleruagassaliortarsinnaanerannut arlariinnik piginnaatitsisoqarpoq. Siunnersuutip aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai soorpiaanersut aatsaat tamatumuuna malittarisassat inaarutaasumik suliarineqarnerinut atatillugu erseqqinnerusumik allaaserineqarsinnaapput. Nalunaarutitik aalajangersimasunik suliaqarnermut atatillugu, suliamut attuumassuteqartut Naalakkersuisut oqaloqatigisassavaat – aamma inuussutissarsiortunit peqataatitat, oqaloqatigiinnernilu taakkunani inerniliussat nalunaarutit ataasiakkaat inuussutissarsiortunut allaffissornikkut aningaasatigullu qanoq kinguneqassanersut tassani apeqqutaassapput.

Siusinnerusukkut oqaatigineqareersutut inatsit inuussutissalerinermut tunngasuni atugassarititaasutigit pingaarnertut toqqammaviusunik nalunaarusiornikkut piumasaqaatinik erseqqinnerusumik aalajangersaanissamut periarfissiisooq pineqarpoq.

Nalunaarutit inatsimmik tunngaveqartut atuutilersinneqaraangata tamanna inuussutissarsiortunut aningaasatigut kinguneqarsinnaasarpoq. Atuisut akiliutaat, tamakkiisumik ilaannakuusumilluunniit aningaasartuutaasussat inuussutissarsiortunit akilerneqartussat, Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussani Uumasunut Nakorsaqaarfik Inuussutissalerinermullu Oqartussanit maannakkut aningaasartuutigineqartarput. Aningaasartuutit taakku tulliuuttumi allaaserineqassapput.

Toqoraavimmi Neqi A/S-mi neqinik misissuineramik isumaginninnermut atatillugu aningaasartuutit tamarmiusut 2014-imi kr. 249.196,40-pput tassa akiata agguaqatigiissinnerani uumasooq toqunneqartoq ataaseq kr. 10-nik akeqarluni. Naatsorsuinermi nalunaaquttap akunneranut uumasut ikinnerpaamik 100-t toqunneqartarnissaat tunngaviuvoq. Ukiuni aggersuni taamaaqataanik aningaasartuuteqartarnissaq naatsorsuutigineqassaaq, akit nikerarneri apeqqutaallutik aammalu toqoraanermi uumasut katillugit qassiuneri uumasullu ullormut toqorarneqartut qanoq amerlatiginersut. Neqinik misissuineq tutturnik imaluunniit umimmannik toqoraavimmi pisartussaammat uumasumut ataatsimut toqunneqartumut aningaasartuut qaffasinnerussasooq naatsorsuutigineqarpoq, tassa ullormut uumasut tassani toqunneqartut nalinginnaasumik ikinnerusarmata. Tutturnik imaluunniit umimmammut ataatsimut aningaasartuut 15 kr.-it missaanniissasooq naatsorsuutigineqassaaq. Tunitsivinnik nakkutilliinermut atatillugu assartuinermut, illusimatitsinermut nerisaqarnermullu aningaasartuutit, toqoraavimmi neqinik misissuinermi aningaasartuutinit amerlanertigut qaffasinnerusarput, tassa tunitsivimmut ataatsimut apuunneqartut uumasut amerlassusaat toqoraavinnut naleqqiullugu annikinnerummata. Tamatuma amerlanertigut kingunerisarpaa tunitsivimmut ataatsimut angalanerit amerlanerusarneri, uumasullu tunineqartut ataatsip 100-300 kr.-it akornani akeqartarnissaa naatsorsuutigisariaqarluni.

"Inuk piginnaaneqartoq"-mik taallugu sulisoqalernissaq eqqarsaatigineqarpoq, taamaalilluni neqinik nakkutilliinerup pinngitsoorani uumasut nakorsaannit ingerlanneqartarnissaa pisariaarulluni, inummilli immaqa nakkutilliinermi teknikeritut piginnaatinneqartumit aamma Kalaallit Nunaanni Uumasunut Nakorsaqaarfik Inuussutissalerinermullu Oqartussanit akuerineqarsimasumit ingerlanneqartarluni. Taamaaliornikkut neqinik misissuinerumit aningaasartuutit malunnaatilimmik appartinneqarsinnaassapput.

Uumasunut Nakorsaqaarfik Inuussutissalerinermullu Oqartussanit ilaannikkut suliffeqarfiit inuussutissalerisut pillugit naammagittaalliuutinik tigusaqartarpoq, eqqiluisaarnissamut pissutsit inatsisinut atuuttunut naapertuussimannikkaangata. Immikkoortortaqaq sulisutigut aningaasatigullu isumalluutaata amerlanerpaartai neqinik nakkutilliinermut atorineqartarnerisa malitsigisaanik suliffeqarfiit inuussutissalerisut allat arlalitsigut qaqtiguinnaq nakkutilliivigineqarlutillu misissuiffigineqartassapput, tamannalu suliffeqarfinnut inuussutissalerisunut imaluunniit nunatsinni atuisunut naammaginangilaq. Nakkutilliinernut misissuinerumullu taakkununga inuussutissarsiortut tamakkiisumik ilaannakuusumilluunniit nammineq akiliisalissappata tamanna inatsisit atuuttut malinneqartarnissaannut tunngavissaqartitsilissaaq, tassami sivisunerusumik nakkutilliisarnissanut misissuisarnissanullu pisariaqartitsinerit ikilisussaassammata. Taamaattumik Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuuteqaarnermi Kalaallit Nunaanni suliffeqarfinnik inuussutissalerisunik nakkutilliinerni takusaanernilu atuinermut akiliuteqartitsisalerinissaq atuutsilersinneqarpoq. Naligiissaarisarnissaq siunniunneqarpoq, taamaalilluni nakkutilliilluni pulaarnejq ataaseq immikkoortumut ataatsimut pulaarnertut akeqalerluni, tamanna Nuummi, Qaanaami imaluunniit Tunumi ingerlanneqarnerseq apeqqutaatinnagu. Atuisunik akiliuteqartitsisalerinermi suliffeqarfiit assigiinnigitsunik angissuseqaarnerat aammattaaq eqqarsaatigineqassaaq, taamaasilluni suliffeqarfik inummit ataatsimit ingerlanneqartoq ingerlatseqatigiiffittut 20-inik sulisulittut aningaasartuuteqassanani. Suliffeqarfiit aningaasartuutaannut ilaassapput assartuinermut, illusimatitsinermut nerisaqarnermullu kiisalu neqinik nakkutilliinermi akunnernut atorineqartunut aningaasartuutigineqartut. Suliffeqarfiup angissusaata saniatigut suliffeqarfiup nerisassalerisuni immikkoortuni sorlerniinnera aammattaaq apeqqutaatinneqartassaaq.

Uumasunut Nakorsaqaarfik Inuussutissalerinermullu Oqartussaasut ukiut tamaasa agguaqatigiissillugu nakkutilliinerit 20-30-it missaanniittut nuna tamakkerlugu ingerlattaarpat. Nakkutilliartorneq allaffissornikkut sulineq ilanngullugu taassuma pinerani kingornalu nal. ak. 10-it missaanni sivisussuseqartarpoq. Nakkutilliartorneq nalinginnaasumik inunnit Uumasunut Nakorsaqaarfik Inuussutissalerinermullu Oqartussaasuni atorfilinnit 1-2-nit ingerlanneqartarpoq. Nakkutilliartornermi tamakkiisumik aningaasartuutit sulisumut ataatsimut ukiumut 75.000 kr.-iunissaat nalilerneqarpoq. Tamatuma saniatigut angalanermi aningaasartuutit il. il. ilaassapput.

5. Siunnersuutip avatangiisitigut pinngortitamullu sunniutigisassai

Siunnersuut pinngortitamut avatangiisinullu kinguneqassanngilaq.

6. Siunnersuutip aningaasaqarnikkut aamma allaffissornikkut innuttaasunut kingunerisassai

Siunnersuut annerusumik minnerusumilluunniit aningaasatigut allaffissornikkullu innuttaasunut malitseqartussaassaaq. Tamatumunnga pissutaavoq, suliffeqarfiit qularnangitsumik aningaasartuutigisassatik akiligassiissutigineqartut inuussutissanut ataasiakkaanut atuinermut akiliuteqartitsineq aqputigaluguluunniit matussusiisassammata. Tamanna inuussutissanik nakkutilliinerup ajunnginnerusumik pitsaannerusumillu ingerlanneqartarnissaata qulakkeernissaanut pisariaqarpoq, taamaalillunilu aamma atuisunut inuussutissanik isumannaatsuutitsinissamut pitsanngorsaataaqataassalluni.

Suliffeqarfinnik inuussutissaleriffiusunik nakkutilliisarneq nakkutilliartortarnerlu pillugit siunnersuutip kapitaliata 11-t naapertorlugu aamma pingaartumik matumani § 28-imi Uumasunut Nakorsaqaarfik Inuussutissalerinermullu Oqartussaasut pisortat inuinnaallu illuutaannut nakkutilliartortut isersinnaatitaanerannut tunngatillugu, tamatuma kingunerissavaa innuttaasut namminneq angerlarsimaffiminni imaluunniit nammineq angallassissutiminni inuussutissanik nioqquteqarnissaq siunertaralugu suliaqarlutillu, tunisassiorlut, uninngasuuteqartut assartuisartullu inuussutissalerinermi inatsimmi inuussutissanik isumannaatsuutitsinissaq pillugu aalajangersakkat malillugit nakkutigineqartarnissartik naatsorsuutigissavaat. Tamannali maannakkut inatsiseqartitsinikkut atuuttunik allanngortitsissanngilaq, aalajangersakkamik nutaamik atuutsitsilersoqanngimmat.

Nakkutilliisarnermi pingaartumik inuinnaat angerlarsimaffiini inuussutissanik suliarinnittoqarneranik, tunisassiorqarneranik uninngasuuteqartoqarneranilluunniit tunngavissalimmik pasitsaassisoqartillugu immikkut atorneqartarnissaa siunertaavoq, imaluunniit suliffeqarfik inulluunniit alla suliffeqarfimmut attuumassutillip allakkanik paasissutissanilluunniit allanik suliffeqarfimmut ingerlanneqarneranulluunniit attuumassutilinnik angerlaassisimasoq, tunngavissalimmik pasitsaanneqarpat, Uumasunut Nakorsaqaarfik Inuussutissalerinermullu Oqartussaasut nakkutilliineranni takutinnaveersaarniarlugit. Uumasunut Nakorsaqaarfik Inuussutissalerinermullu Oqartussaasut sumiiffinnut tamanut inuussutissanik nioqqutigineqartussat suliarinniffiusunut, tunisassiorffiusunut, uninngasuuteqarfiusunut assartuiffiusunullu nakkutilliartortarnissaminnut periarfissaqassapput, inuussutissalerinermi inatsisip malinneqarnissaa qularnaarniarlugu aammalu innuttaasut peqqinnissaat eqqarsaatigalugu inuussutissalerinermi isumannaatsuutitsinissap kiisalu nunarput tamakkerlugu inuussutissat pitsaassusissaasa qularnaarneqarnissaat siunertaralugu.

7. Kingunerisassai pingaaruteqartut allat

Siunnersuut Naalagaaffeqatigiinnermut tunngatillugu sunniuteqassanngilaq aamma namminersorluni oqartussaannermi annertunerusumik aqutsilernissamut ilapittuutaassanani, tassa inatsisip nunatsinnit akisussaaffigineqalereersup allanngortinnera pineqarmat.

8. Oqartussaasunik, kattuffinnik il.il. tusarniaaneq.v

Inatsisissatut siunnersuut 2. junimiit 1. julip tungaanut ukununga tusarniaassutigineqarpoq:

- Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfia,
- Peqqissutsimut Naalackersuisoqarfik,
- Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqarnermullu Naalackersuisoqarfik,
- Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfik,
- Pinngortitamut, Avatangiisinut Inatsisinillu Atuutsitsinermit Naalackersuisoqarfik,
- Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Niuernermullu Naalackersuisoqarfik,
- Ilinniartitaanermit, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfik,
- Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermit Isumaginninnermullu Naalackersuisoqarfik,
- Aatsitassanut Naalackersuisoqarfik,
- Atuisunut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfik,
- Nakorsaaneqarfik,
- Kalaallit Nunaanni Naalagaaffiup Sinniisa,
- Kalaallit Nunaanni Politimesteri,
- KANUKOKA,
- KANUNUPE,
- Kommunit,
- NUSUKA,
- KNAPK,
- Grønlands Erhverv (GE) Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut,
- SIK,
- KNI,
- Pisiffik,
- Kalaallit Nunaannit Brugsenit,
- Inuussutissanik Aqutsisoqarfik,
- Royal Greenland,
- Polar Seafood,
- Polar Raajat,
- Royal Arctic Line,
- Inuussutissalerinermik Ilinniarfik, INUILI,
- KNI,
- Pilersuisoq,

- Neqi A/S,
- SPS (savaatillit peqatigiit suleqatigiissut), aamma
- Kamik-niuertarfiit v/Erik Brogård.

Tusarniaatitsinermermi piffissaliussap naanerani naalackersuisoqarfik akissuteqaatinik ukunannga tigusaqarpoq:

- Atuisunut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfik
- Sulisitsisut (GE)
- SIK
- KANUKOKA
- Qaasuitsup Kommunea
- Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfik (AN)
- Nunatsinni Nakorsaaneqarfik
- Aatsitassanut Naalackersuisoqarfik
- KNI
- Politiministereqarfik
- Pinngortitamut, Avatangiisinut Inatsisinillu Atuutsitsinermit Naalackersuisoqarfik
- Inuussutissalerinermit Aqutsisoqarfik (FVST)
- Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqarnermullu Naalackersuisoqarfik
- Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Niuernerullu Naalackersuisoqarfik
- Peqqissutsimut Naalackersuisoqarfik
- Royal Greenland

Matumanilu akissuteqaatigineqartut kiisalu allannguuteqartitsinermit tunngavigineqartut naalisarneri tulluuttuni allaaserineqarput.

8.2 Atuisoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfik

Neqinik nakkutilliisarnermut akiliuteqartitsisalernerup, atuisunut tamanna nunatsinni tunisassiat akitsorujussuarnerinik kinguneqarsinnaanera, Aqutsisoqarfiup ernummatigaa. Tamatuma saniatigut Uumasunut Nakorsaqaarfik Inuussutissalerinerimullu Oqartussaasut akitsuutip atuutsinneqartannginnissaanut periarfissaasa qanoq innikkut inatsimmi § 22-ip atorneqartarnissaata erseqqinnerusumik nassuiaasersorneqarnissaa aqutsisoqarfiup ujartorpaa. Tamatuma saniatigut oqaasertanik paasiuminaatsunik oqaasertanillu naqqiisoqarsimavoq. Aammattaaq Aqutsisoqarfiup maluginiarpaa § 12, imm. 1 inuussutissanik nalunaaqutsersuisarneq pillugu nalunaarummut 1994-imeersumut ilaatigut assingusoq, (aamma nittarsaassisarnermut inatsisissatut siunnersuummut). Taamaattumik Aqutsisoqarfik isumaqarpoq inuussutissat pillugit inatsimmi nalunaaqutsersuisarnissamut piumasaqaataasoq erseqqinnerusumik allaaserineqartariaqartoq. Aammattaaq inatsisip matuma atuutilersinneratigut “Kalaalimineerniarfinnut” tamatuma kingunissai aqutsisoqarfiup isumannartoqartippai.

Inatsisissatut siunnersuut annerusutigut inatsimmut sinaakkutaasussaammat kingusinnerusukkullu nalunaarutikkut malittarisassiuussinissamut periarfissiilluni, maannangaaq atuisunut akiliuteqartitsisarnissamut malittarisassaliortoqarniannigilaq. Taamaattorli suliaq tamanna aallartinneqarpat APNN-p Atuisoqarnermut- Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfiup oqaaseqaasiai ilanngukkusuppai. Inuussutissanik nalunaaqutsersuisarnermut tunngatillugu, inatsisissatut siunnersuut tamakkua tamarluinnarmik nalunaaqutsersorneqartarnissaannut atuuppoq. Tamatuma saniatigut suliassaqaarfiit nalunaaqutsersuisarnermut tunngassuteqartut tiguneqarnissaanut suliaq aallartinneqarpoq, taamaasilluni Uumasunut Nakorsaqaarfik Inuussutissalerinnermullu Oqartussaasut suliassamut eqqortumik akisussaalissallutik, suliassaqaarfimmik taassuminnga isumaginninnissamut aamma ilisimasaqarmata. Inatsisissatut siunnersuut manna naapertorlugu nalunaaqutsersuisarneq pillugu siunissami nalunaarusiarineqartussat maannakkut nalunaarusiaasunut taartaassapput. Inuussutissanik isumannaatsuutitsinissap innuttaasullu peqqissuunissaasa eqqarsaatigineqarnissaat isiginiarlugu APNN naliliivoq, inuussutissanik nalunaaqutsersuisarneq pillugu malittarisassat immikkut ittumik inatsisiliatigut nalimmassaavigineqartassat. Oqaaseqaatit nassiunneqartut tunngavigalugit inatsisip allannguuteqartinnissaa pisariaqassanngitsoq APNN isumaqarsimagaluarpog.

8.3 Sulisitsisut (GE)

Inuussutissat nersutillu nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut pillugit inatsisissatut siunnersuusiamut kingullermut 2014-imi tusarniutigineqartumut tusarniaatitsinermi akissuteqaasiarisimasartik Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut nassiussimavaat. Taamaattumik Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut isummersuutigisaat arlalitsigut APNN-p pisariaqartutut naliliiffigisaani suliarineqarlutillu inatsisissatut siunnersuummut nutaamut uunga ilanngunneqareernikuupput.

Aammattaaq suliffeqaarfiit inuussutissanik avammut nioqquteqartartut inatsisissatut siunnersuummut ilaatinnginnissaasa isumaliutersuutigineqarnissaat pillugu Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut oqariartuummik nassiussimapput. APNN-p erseqqissaatigaa, suliffeqaarfiit avammut nioqquteqartartut inatsimmi maannakkut ilaatinneqanngitsut, taakkua qallunaat inuussutissalerinnermut oqartussaaffiisa ataaneereermata. Taamaattorli APNN inuussutissalerinnermut aqutsisoqarfiup tusarniaatitsinermut akissuteqaataa malillugu § 1, imm. 4-imi allannguuteqartitsivoq, taamaasilluni suliffeqaarfiit nunatsinnut avammullu tunisassiortut Uumasunut nakorsaqaarnermut Inuussutissalerinnermullu Oqartussaasunit akuerineqartartussaajunnaarlugit. Taamaattorli suliffeqaarfiit Uumasunut Nakorsaqaarfik Inuussutissalerinnermullu Oqartussaasunut nalunaarsortittassapput, aamma akuersissummik tunniussisoqaraangat, taannalu taamaatinneqaraangat Uumasunut Nakorsaqaarfik Inuussutissalerinnermullu Oqartussaasut nalunaarfigineqartassapput.

8.4 SIK

Inatsisissatut siunnersuut manna tunngavigalugu siunissami nalunaarusiassat erseqqissunik najoqqutassaqartinneqartarnissaat pillugu SIK qinnuiginnippoq, malittarisassat assigiimmik tamanit paasineqartarnissaat qulakkeerniarlugu. Aammattaaq nalunaarutissat tamakku tusarniutigittinneqartarnissaat SIK-p piumasaraa. APNN-p tamanna tusaatissatut tiguaa.

8.5 KANUKOKA

Inatsisissatut siunnersuutip matuma tusarniaassutiginera akissuteqarfiginiarnagu KANUKOKA allappoq, aammalu inatsisit sapaatip akunnerini 5-ni tusarniaassutigineqartarnissaat pillugit KANUKOKA-p Namminersorlutillu Oqartussat akornanni isumaqatigiissut innersuussutigalugu.

8.6 Qaasuitsup Kommunia

Saqqummiunneqartunut Qaasuitsoq oqaaseqaatissaqanngilaq.

8.7 Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik (AN)

Inatsisissatut siunnersuummut atatillugu aningaasartuutaanerusinnaasut APNN-p nammineq missingersuutaanit akilerneqarnissaat Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup naatsorsuutigaa. Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik allanik oqaaseqaatissaqanngilaq. Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup akissutaanut APNN isumaqataavoq.

8.8 Nunatsinni Nakorsaaneqarfik

Nunatsinni Nakorsaaneqarfik isumaqarpoq § 7-ikkut peqqissutsimik misissortittarnissamik piumasaqaateqarnissap periarfissaatinnissaa pisariaqanngitsoq, tassami sulisut eqqiluisaarnermik qanorlu innikkut sulisoqartannginnissaanik ilisimaarinninnissaat pingaarnerusariaqarmat. Taamaattorli APNN isumaqarpoq, pisut ilaatigut taamatut piumasaqaateqartarnissaq pisariaqartarsinnaasoq, assersuutigalugu sulisut akisussaaffitsik sumiginnarlugu napparsimagaluarlutik suliartortillugit. Tamatuma saniatigut peqqissutsimut uppersaateqartarnissaq pisariaqartarsinnaavoq soorlu sulisoq tunillannartumik ulorianaatilimmilluunniit nappaateqarluni sivisuumik napparsimasimappat, taamaasillunilu allagartaq imaluunniit peqqissutsimut uppersaat pineqartup peqqissivissimaneranut qulakkeerinninnermi atugassaappat.

8.9 Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfik

Inatsisissatut siunnersuummi oqaatsip assigiimmik atorneqartup inuussutissanik "eqqussisarneq" aamma "eqqussuineq" assigiinngissutaa Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfiup uparuaaffigaa. Paatsuineq tamanna iluarsiniarlugu naqqiivigineqartariaqartut APNN-p naqqissorpai.

8.10 KNI

Inatsisissatut siunnersuutip malitsigisaanik nalunaarutissat imminnut tusarniutigineqartarnissaat KNI-p piumasaqaatigaa.

Tamatuma saniatigut KNI-p paasinninnera unaavoq nakkutilliisarnermi oqartussaasut nakkutilliiartorneranni tunisassiorfiit atuinnermut akiliuteqartitaasarnissaanni tunisassiorfiit kisimik pineqartut. APNN-p erseqqissaatigaa, inatsisissatut siunnersuummi "inuussutissalerinermi passussisarnerit suulluunniit, tassunga ilanngullugit tunisassiorneq, suliarinninneq, uninngasuuteqarneq, poortuineq, assartuineq, nittarsaassineq kiisalu atuisunut ingerlatitseqqittarneq," jf. § 1, imm. 2 naapertorlugu pineqarmata. Taamaalillutik suliffeqarfiit tunisassiortut, suliarinnittartut, uninngasuuteqartartut, assartuisartut, nittarsaassisartut atuisartunullu ingerlatitseqqittartut inatsisip ataaniipput, taamaattumillu tunngaviatigut nakkutilliinermut ilaatinneqarsinnaallutik.

KNI aperivoq, § 11 malillugu akuutissanut akuerisaasunut allattorsimaffiliortoqarsimanersoq. Tamanna maannakkut APNN-mi suliarineqarpoq, inatsisillu atuutsinneqalernerani allattorsimaffiup taassuma piareersimanissaa naatsorsuutigineqarluni.

§ 32 malillugu naammagittaalliorfissat tamaasa aqqusaarsimatinnagit nakkutilliinermi angusarisanik tamanut saqqummiussisarnissaq KNI-p pitsaangitsutut isigaa, tassami suliffeqarfiit isigineqarnerannut tamanna innarliisinnaammat. APNN isumaqarpoq, nakkutilliinernit angusarisat piaartumik akimmisaaruteqanngitsumillu atuisartunut saqqummiunneqartassasut, inuussutissanik isumannaatsuutitsinissaq innuttaasullu peqqinnissaat matumani pineqarmata, taamaattumik suliffeqarfiup naammagittaalliummik suliarinninnissaata utaqqeqaarneqartarnissaa akuersaaruminaatsinneqarlunilu immiut illersorsinnaasutut isigineqanngilaq, tassami tamatuma pinerani inuussutissat asiulersut atuisunut suli amerlanerusunut anngutereersimassammata. Taamaattumik aalajangersakkap taassuma oqaasertalersorsimanera APNN-p aalajangiusimavaa.

8.11 Politiit

Politiit oqaatigaat, §§ 22-27 naapertorlugit peqqussutit inerteqqutillu akiliisitsinikkut iliuuseqartoqarsinnaammat, tamatumuuna aalajangersakkat erseqqissuusariaqaraluartut. Eqqarsaatigisassaq tamanna tunngavigalugu APNN pisariaqartutigut naqqiissuteqarpoq.

8.12 Pinnngortitamut, Avatangiisinut Inatsisinillu Atuutsitsinermit Naalackersuisoqarfik (PAIAN)

PAIAN akissuteqaasiamik siusinnerusukkut suliaasimasumik nassiussippot, inuussutissalerinermi inatsimmiit inermut aalajangersakkap immikkoortinneqarnissaanut tunngasoq. Soorlu oqaaseqaatit aallaqqaataanni tamanna oqaatigineqareersoq taamaaliortoqareerpoq. PAIAN tamatuma saniatigut allanik oqaaseqaatissaqanngilaq.

8.13 Inuussutissanut Aqutsisoqarfik (FVST)

Inuussutissalerinermut Aqutsisoqarfik tusarniaanermut akissuteqaammik nassiussivoq inatsisissatut siunnersuutip oqaasertaliorneranut- paasineqarnissaanullu naqqiissutissaminernik imalimmik. Inuussutissalerinermut Aqutsisoqarfik aamma tamatuma saniatigut inatsimmi nassuiaatinut assigiinngitsumik atorneqartunut imaluunniit EU-p nassuiaasiaanit allaanerusumik atorneqartunut itisiliilluni akissuteqaammik nassiussivoq. Inatsisissatut siunnersuutip oqaasertalersornera naqqiissuteqarfiginiarlugu APNN allannguuteqartitsivoq.

Suliffeqarfinnut taamaallaat nunatsinni niuerutigineqartussanik tunisassiortartunut tunngatillugu maannamut periusaasartut attatiinnarnissaat tassalu Uumasunut Nakorsaqaarfik Inuussutissalerinermullu Oqartussaasunit akuerineqartarnissaat aammattaaq Inuussutissalerinermut Aqutsisoqarfiup siunnersuutigaa, aammalu suliffeqarfiit inuussutissanik avammut nioqquteqartartut Inuussutissalerinermut Oqartussaasunit akuerisaasarnissaat. Inuussutissalerinermut Aqutsisoqarfiup kiisalu KNUNIO-p akunnerminni suliffeqarfiit pineqartut pillugit ataavartumik ilisimatitseqatigiitarnissaat Fødevarestyrelsen siunnersuutigaa. Suliffeqarfiit akuersissutiminnik taamaatitsillutik Inuussutissalerinermi Aqutsisoqarfimmut nalunaaruteqartartut eqqarsaatigalugit siunnersuutigineqarpoq, suliffeqarfiup nunatsinnuinaq tunisassiornini ingerlatiinnarusullugu kissaatigippagu, taava tamatumuuna akuerineqarnissaq siunertaralugu Inuussutissalerinermi Oqartussaasunut attaveqartassasut. Aammattaaq Inuussutissalerinermi Aqutsisoqarfiup suliffeqarfiup taamaatinna imaluunniit akuersissutaata atorunnaarnera pillugu Inuussutissalerinermut Oqartussaasut ilisimatittarusuppai. Suliffeqarfinnut akuersissuteqartarneq pillugu allannguutissatut siunnersuutigineqartut taakkua APNN-p aqqiivigai.

8.14 Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqarnermullu Naalackersuisoqarfik

Naalackersuisoqarfik oqaaseqaatissaqanngilaq.

8.15 Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Niuernermullu Naalackersuisoqarfiup (ISNN)

ISSN-p maluginiarpaa siunnersuuteqarnikkut annerusumik atuisunut akiliuteqartitsisalnissaq anguniarneqartoq. ISSN isumaqarpoq tamatumuuna malittarisassaasut inatsisissatut siunnersuummi erseqqissarneqartariaqartut, sullissinermi kinaassusersiortoqarsinnaanera pinngitsoortikkumallugu. Atuisunut akiliuteqartitsisarneq suliffeqarfinnullu piumasaqaatit sakkortusineri inuusutissat akiinut atuisunut ajoqutaasumik qaffatsinniarneqalersinnaanerat ISSN-p ernumatigaa. Inatsisissatut siunnersuutip annerusutigut inatsimmut sinaakkusiussassaana APNN-p erseqqissaatigaa. Taamaattumik atuisunut akiliuteqartitsisarnissap il. il. malittarisassiuunneqarnerata sulialalugu ingerlateqqinnissaanut tamakku malinnaatinneqassapput, aammalu APNN isumaqarpoq maannakkut annertunerusumik tamatumuuna erseqqissaasoqaqqittariaqanngittoq, kisiannili ISSN-p oqaaseqaasiai suliaq tamanna aallartinneqarpat ilanngukkusullugit.

8.16 Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik

Oqaasertaliussat arlallit paasineqarnissaalu eqqarsaatigalugit Naalakkersuisoqarfik arlalitsigut naqqiissuteqarsimavoq, APNN-p pisariaqartutut isigisaatut allangortinneqarput. Aammattaaq Naalakkersuisoqarfik isumaqarpoq, § 28-imut atatillugu nakkutilliisunut ilitsersuusiortoqartariaqartoq, aammalu nakkutilliisut tamatumunnga malitsigitillugu nalunaarusiortassasut. Siunnersuutigineqartoq tamanna APNN-mit tusaatissatut tiguneqarpoq.

8.17 Royal Greenland

Royal Greenland atuisunut akiliuteqartitsisarnermut arlalinnik apeqqutissaqarpoq. Inatsisissatut siunnersuut annerusutigut inatsimmut sinaakkutissaammaat kingusinnerusukkullu nalunaarutikkut malittarisassiuunneqarsinnaalluni, tamatumuuna maannakkut erseqqinnerusumik tamanna pillugu aalajangersagaliortoqarnikuunngilaq. Royal Greenlandilli oqaaseqaatigisimasai suliaq tassunga tunngasoq allartinneqarpat APNN-p taakkua ilaatikkumavai. Taamatulli aamma immikkoortunut arlaliusunut Royal Greenlandip apeqqutigisaanut aammattaaq tunngatillugu tamanna atuuppoq. Nassiunneqartut tunngavigalugit inatsisissatut siunnersuummi allannguissamut APNN pissutissaqarsorinngilaq.

Siunnersuutip aalajangersagaanut ataasiakkaanut oqaaseqaatit

Kapitali 1-imut Inatsisip atuuffii.

Kapitali 1-imi inatsisissatut siunnersuutip tunngaviusumik siunertaa naqissuserneqarpoq, tassaasoq

- inuit peqqinnissaasa qaffasissumik pitsaassusilimmik illersorneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaa,
- inuussutissanut tunngatillugu atuisartut soqutigisaat,
- (tassunga ilanngullugit inuussutissanik salloqittaalluni nalunaaqutsersuisarnernut illersuineq),
- inuussutissat pitsaassusaannik pitsanngorsaaneq, kiisalu
- suliffeqarfiit inuussutissalerisut inuussutissanillu nioqquteqartartut naammaginartunik assigiissaartumillu atugassaqaartinnissaannik qulakkeerinninnissaq.

Kapitali inatsisissatut siunnersuutip atuuffiata killilersorneranik imaqarpoq, assersuutigalugu inatsit nammineq angerlarsimaffinni atuutinngilaq. Aammattaaq inuussutissanik avammut annissuinermi inatsit atuutinngilaq. Tamatumunnga pissutaavoq, avammut annissuinerup suli tamakkiisumik nunatsinnit oqartussaaffigineqanngikkallarnera. Taamaattumik suliffeqarfinnut atortussanik uumasuneersunik avammut nioqquteqarusuttunut kiisalu saniatigut akuerisaasumik tunisassioratunngorusuttunut akuersissuteqartarnerit Danmarkimi Inuussutissalerinermi Aqutsisoqarfimmit akisussaaffigineqarput. Kisiannili atortussanik uumasuneersuunngitsunik ingerlatsinermi oqartussaaffik nunatsinnit tiguneqarnikuuvoq, taamaattumillu Uumasunut Nakorsaqarfik Inuussutissalerinermullu Oqartussaasunit tamanna inatsisitigut nalimmassaavigineqartarluni.

§ 1-imut

Aalajangersagaq taanna nutaajuvoq. Inatsisip atuuffiit ilaapput inuussutissat nunatsinni niuerfennut nioqqutissatut aalajangikkat, suliffeqarfinnut inuussutissalerisunut akuersissutit kiisalu inuit peqqissuunissaannut pissutsinut attuumassutilinnik nakkutilliineq misissuinerlu.

Imm. 2. Inatsimmi matumani inuussutissanik passussinermut tunngasut tamarmik, tassunga ilanngullugit inuussutissanik suliareqqiineq, uninngasuuteqartarneq, assartuineq tuniniaanerlu pineqarneri aalajangersakkami naqissuserneqarput.

Pingaarnertut tunisassioratut aamma inatsimmut ilaatinneqarput aamma inatsimmi taaguusersuummi ”suliffeqarfiit” ilaallutik. Pingaarnertut tunisassioratut nassuiarneqarpoq tassaasoq suliffeqarfik tunisassiornermik, pingaarnertut tunisassianik uumasuuteqarnermik imaluunniit naatitsisarnermik suliaqartoq, tassunga ilanngullugit katersuineq, immuiaaneq aamma toqoraaneq sioqqullugu

uumasunik tunisassiorneq. Taaguummut aamma ilaapput aallaaniarneq aalisarnerlu aamma pinngortitamiittunik katersuineq. Pingaarnertut tunisassiorlut tunisassiorfiusumi arlalitsigut pingaarnertut tunisassiassanik nioqqutigineqartussanik piareersaanermanni assigiinngitsunik periuseqartarput. Periutsilli taakkua tunisassiamik malunnaatilimmik allannguuteqartitsissanngillat.

Periuutsinut assersuutit pingaarnertut tunisassiorlutit isumagineqarsinnaasut:

- Sorlannit nerisassianik errortuineq, naatitat pilutaannik killuineq, paarnanik immikkoortiterineq.
- Toqoraaneq, aaviaaneq, saliineq (erlaviianeq, niaquiaaneq avaleraajaaneq), nillorsaaneq, qerititsineq aamma aalisariutini aalisakkanik ilivitsunik poortuineq imaluunniit saliineq.
- Nersutinik pisarineqarsimasunik erlaviianeq.
- Igutsaap sukkuutaanik maqitsineq, maqiterineq poortuinerlu.
- Immummik nutaamik akuiaaneq nillorsaanerlu.

”Tuniniaavinni” nalunngisatsit maannakkut inuussutissanik nutaanik taamaallaat tuniniaasoqartartuni sumilluunniit suliaannigitsunik nioqquteqartarneq aammattaaq inatsimmi matumani eqqiluisaarnissaq il. il. pillugit aalajangersakkanut ilaavoq, taamaattumik inatsimmi matumani aalajangersakkat nalinginnaasut Tuniniaavinni aamma malinneqartussaapput. Tuniniaaviit qanga ”tuniniaaviit” atorneqartarnerannut utersaarnissaat siunissaavoq, tassani aalisartut piniartullu suliareriigaanngitsunik tuniniaasuusarlutik. Taamaattumik tunisinnermut atatillugu, erisarneq, saliineq uullisarnerullu saniatigut tunisassianik suliarinnineq akuerisaassanngilaq. ”Tuniniaaviit” ineriartorusukkunik taamaallutik suliareriikkanik il. il. nioqquteqartoqarsinnaalerlutik, taava inuussutissanik nioqqutissiorsinnaanermut akuersissummik qinnuteqartoqartassaaq. Tamatumani eqqiluisaarnissamut peqqinnissakkullu tunngasutigut inuussutissat pillugit inatsimmi piumasaqaataasut malillugit atuisut inuussutissanik pissarsisarnissaat qularnaarniarlutik. Pingaaruteqarpoq, innuttaasut kalaallit nerisassaataannik pissarsinissaminnut periarfissaqarnissaat, sulili pingaarneruvoq, atuisut nerisaminnik napparsimalinnginnissaasa qulakkeernissaa. Inuussutissat suliarineqartut toqunartunut nappaatinullu tunillaassinnaasunut qaninnerusarput, taamaattumillu pingaartuuvoq, inuussutissanik suliareriikkanik nioqquteqarusuttut inuussutissalerinermi eqqiluisaarnissamut piumasaqaatinik malinnittarnissaat tamannalu taamaallaat inuussutissalerisunik nakkutilliisarnikkut qularnaarneqarsinnaavoq. Taamaattumillu ullumikkutut ”tuniniaavinni” tuniniaasarnerup aammalu inuussutissanik suliareriikkanik nioqquteqartarnerup immikkoortinneqarnissaat peqataasunut tamanut pitsaanerpaatut isigineqarpoq.

Aamma taamaappoq pingaarnertut tunisassiorlut inuussutissanik atuisumut toqqaannartumik tuniniaappat.

Imm. 3. Inatsit inuit angerlarsimaffiini inuussutissalerinermi atuutinngilaq, inuussutissat tuniniaqqitassatut aalajangiunneqarsimanngippata.

Ilaannikkuinnaq tuniniaasarneq eqqarsaatigalugu, tassa inuussutissanik ukiup ingerlanerani piffissap ilaannaani takkusimaartartunik nioqquteqarnermi inuussutissalerinermi il. il. eqqiluisaarnissamut inatsimmi maleruagassat malinneqartarnissaat innersuussutigineqarpoq. Arlaleriarluni inuussutissanik tunisisoqartillugu, aallaaviatigut arfineq pingasoriarluni amerlanernilluunniit, taava tamatuma kingunerisaanik inatsimmi matumani aalajangersakkat atuutilissapput, taamaattumillu inuussutissalerinermut akuersissummik qinnuteqartoqartariaqassalluni. Tamatumunnga pissutaavoq, taamaattoqanngippat inuussutissalerinermut akuersissuteqarnissamik piumasagaammik avaqutsisoqalersinnaanera, peqatigisaanillu Kalaallit Nunaanni Uumasunut Nakorsaqaarfik Inuussutissalerinermilu Oqartussat inuussutissat pillugit inatsit malillugu eqqortumik suliarineqarnerinik nakkutilliinissaminnut periarfissaarutissallutik.

Imm. 4. Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, inuussutissat avammut niuerutissat inatsimmut ilaatinneqangitsut, taakkua danskit naalagaaffiata ataaniimmata. Qallunaat Nunaanni Inuussutissalerinermut Aqutsisoqarfik tunisassianik uumasuneersunik avammut annissuinerni saniatigullu tunisassiornernut akisussaasuupput qallunaallu inatsisaat malillugit nakkutilliisarlutik, nunatsinni pissutsit eqqarsaatigalugit Kalaallit Nunaannut atuutilersinneqartut. Tamannalu isumaqarpoq, suliffeqarfiit inuussutissalerisut ingerlatsiviilluunniit avammut nioqquteqarnissaminnut akuersissutillit suli Qallunaat Nunaanni Inuussutissalerinermut Aqutsisoqarfiup ataaniimmata, taamaalillutillu suliffeqarfiit avammut taamaallaat nioqquteqartillugit siunnersuummit uannga kalluarneqassanatik. Suliffeqarfiit nioqqutissaatiminnik taamaallaat nunatsinnut nioqquteqarusuttut, Kalaallit Nunaanni Uumasunut Nakorsaqaarfik Inuussutissalerinermullu Oqartussaasunit akuerineqartassapput.

Kapitali 2-mut

Nassuiaatit

§ 2-imut

Taaguutit nalinginnaasut inatsimmi matumani atorneqartut aalajangersakkakkut nassuiarneqarput. Makkununnga atuupput:

Nittarsaassineq: Oqaaseq ataatsimut isigalugu siammasissumik isumaqartillugu atorneqartarpoq, suliffeqarfiup nioqqutissaatimi tunisaalluarnissaanut iliuuserisinnaasaanut. Taamaattumik inuussutissanut tunngatillugu oqaatsip nassuiaatiginissaa pisariaqarsimavoq, taamaalilluni nittarsaassisarnermut atatillugu malittarisassat atuuttut eqqarsaatigalugit tamatumuuna taputartuuttoqannginissaa pinngitsoortikkumallugu. Immikkoortiterinissaq pisariaqarpoq,

inuussutissalerinerup tungaatigut oqartussaasumit piginnaatinneqartumit oqartussaasut suliaasa ingerlanneqartarnissaat qulakkeerniarlugu, aammalu taamaaliornikkut kukkusumik akilersuisarnissaq assigisaasalu pinngitsoortinnissaannut periarfissaqarnissaa qularnaarumallugu.

Akuutissat: Inuussutissanut akuutissat immineq inuussutissaanngillat, teknikikkulli siunertaqartumik atugassatut inuussutissanut aatsaat akuliunneqartarlutik. Teknikikkut siunertanut atuinerni assersuutitut taaneqarsinnaapput nioqutissat attartussusaannik sivitsuineq, issorsimasup allangortinnera, qalipaammik allangortitsineq, mamarsaasiineq imaluunniit qaarsunninnaveersaatit atuneq. Akuutissat nerisassianik suliareqqiinnermut, piareersarnernut, suliarinninnernut, poortuinnerut, assartorneranut imaluunniit uninngatillugu toqqortarinneranut atatillugu teknikikkut siunertaqarluni inuussutissamut akuliunneqartarneri aalajangiisuutinneqarput, aammalu imaluunniit akuutissap sinnikui inuussutissamut akuliunneqarlutik naammaginartumik tunisassiarineqarnissaat ilimagineqarpat.

Akuutissat "nalinginnaasut" § 2, nr. 2-imi allaaserineqartut aammalu akuutissat iluaqutissat tunisassiornermi atorneqartussat § 2, nr. 3-imi aallaaserineqartut immikkoortinneqarput. Immikkoortinnissaat pisariaqarpoq, akuutissanut marlunnut tunngatillugu aaqqiissutissat aaqqeeriaasissalluunniit assigiinngitsuusinnaammata.

Teknikikkut iluaqutissat: Teknikikkut siunertanut atorneqartussat akuutissat saniatigut aamma akuutissanik immikkuullarinnerusunik arlalinnik nassaasaqarpoq. Tassani pingaartumik pineqarput teknikikkut iluaqutissat, tunisassiami naammassineqartumi teknologikkut sunniuteqanngitsumik inuussutissat sanaartornerini atorneqartartut inuussutissamilu akuutissat sinnikuinik akoqartitsisannigut. Teknikikkut iluaqutissanut assersuutitut taaneqarsinnaasut tassaapput katalysatorit tunisassiornermi qajorlatsitsinaveersaatit imaluunniit akuutissat. Teknikikkut iluaqutissat atorneqartarneri peqqinnissakkut nangaanartoqalersitsissanngillat. Teknikikkut iluaqutissanik atuisarnerit aallaaviatigut immikkut malittarisassaliorneqanngillat immikkoortuni ataasiakkaani immikkut pisariaqartitsinerit eqqaassanngikkaanni, assersuutigalugu inuussutissat sinnikuinik pissuteqartut. Inuussutissat, teknikikkut iluaqutissanik atuffiusimasut, akuutissatut allatulli nalunaaqutserneqassanngillat, akuutissat tunisassiamut naammassineqartumut (teknologikkut) sunniuteqaqqussaannimmata, taamaallaalli tunisassiornerup ingerlaneranut.

Mamarsaatit: Mamarsaatit inuussutissanut akugineqartarput inuussutissap mamaa susunneqarneraluunniit pitsaanerutinniarlugu imaluunniit allangortinniarlugu. Mamarsaat arlalitsigut mamarsaatit assigiinngitsunik 10-100-nik imaluunniit mamarsaasianik akuugaasinnaasarpog, taakkuusarpullu mamarsaatit ataasiakkaanik arlariinnilluunniit akuuinikkut aalajangersimasumik mamassuseqalersitsisartut tipeqalersitsillutilluunniit. Inuussutissat amerlanersaat nammineq mamaqareertarput tipeqareerlutilluunniit, taakkuli nerisassaneereertarmata

mamarsaatitut isigineqarneq ajorput, inuussutissat mamaqarnerulersinniarlugit akoorneqarneq ajormata. Mamarsaat tassaasinnaavoq:

- Mamarsaasiat (kemiskimik sanaat)
- Mamarsaasiat (assersuutigalugu akuukkat imaluunniit naasut isserannik sanaat)
- Kimittorsaasiat (assersuutigalugu bouillonit - qajussat panertitat)
- Mamarsaasiat pujorsunnitsut

Atortut inuussutissanut attuutsillugit atorneqartartut: Atortut assigiinngitsorpassuit inuussutissanut toqqaannartumik atorneqartarput. Atortussat tamakkua amerlanngitsunik arlariinnilluunniit kemiskinik akoqartarput. Kemiskinik atortussiat inuussutissanik passussinermi poortuutissatigut, nerisassiornermi atortutigut igaffimmilu atortutigut nerisassanut attuuttarput. Atortussat tamarmik nillertumut kiammulluunniit naleqqussagaaneq ajorput imaluunniit poortuutissat ilai inuussutissanut atugassatut naleqqunneq ajorlutik. Assersuutigalugu sikunut poortuutissaq nerisassanut kissartunut atugassiaanngilaq eqqaaviillu puussai nerisassanut atugassiaanatik.

Kapitali 3-imut Oqartussat

Inuussutissalerinermi uumasunullu nakorsaqaarnikkut nakkutilliinermut politikkikkut akisussaaffik tamarmi Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfimmiippoq, suliatigullu allaffissornermaa tamarmi Kalaallit Nunaanni Uumasunut Nakorsaqaarfik Inuussutissalerinermullu Oqartussat ataanniilluni, tassani inuussutissanut qaqqamiit/nunamiit/kangerlummiit nerrivimmuut tunngasunik nakkutilliinermi suliasat isumagineqartarlutik, aamma uumasunut nakorsaqaarnermut tunngasutigut nakkutilliinermi- misissuinermilu suliasat.

§ 3-imut

Aalajangersakkami matumani Kalaallit Nunaanni Uumasunut Nakorsaqaarfik Inuussutissalerinermullu Oqartussaasut oqartussaasutut inatsimmik aqutsisuunerat, aammalu nunap inuussutissanik tunisassiornerani nakkutilliisuunera naqissuserneqarpoq.

Kapitali 4-mut Inuussutissatigut isumannaatsuutitsinissaq

Kapitali taanna inuussutissani mingutsitsinerup killeqartinnissaa pillugu maleruagassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaannissaannut piginnaatitsinernik arlalinnik imaqarpoq. Aalajangersakkat inuussutissat atuisunut peqqinnissakkut aarlerinartoqannginnissaat aammalu inunnit nerineqarsinnaasutut naatsorsuunneqarnissaannut qulakkeerinnittuussapput.

§ 4-imut

Aalajangersakkami inuussutissat naammaginartumik atasinnaanissaat, tassa inuussutissat suliarineqarnerminni minnerpaamik mingutsinneqarsimanissaat, pitsaasuunissaat, taamaalillutillu nerineqarnerminni napparsimalissutaasannginnissaat aalajangersarneqarpoq.

Imm. 2. Inuussutissat atuisunut peqqinnissakkut aarlerinartoqannginnissaat inunnullu inuussutissatut naleqquttutut naatsorsuunneqarsinnaanissaat aalajangersakkami qularnaarneqassaaq. Inuussutissap peqqinnissakkut ajoqusiisinaaneranik ulorianartuusinnaaneranillu aalajangiinermermi makkua eqqarsaatigineqassapput:

- a) Tunisassiornerup, suliarinninnerup nassiussuinerullu nalaani tamani inuussutissanik atuisut nalinginnaasumik atainerat.
- b) Paasissutissat atuisunut ataasiakkaanut nalunaarutigineqartut, tassunga ilanngullugit allagartami paasissutissat imaluunniit paasissutissat allat nalinginnaasumik atuisunit pissarsiarineqarsinnaasut, inuussutissap aalajangersimasup imaluunniit inuussutissat aalajangersimasut qanoq peqqinnissamut ajortumik sunniuteqarsinnaaneri pinngitsoortinneqarsinnaanersut paasissutissartallit.
- c) Inuussutissap inunnit nerineqaruni peqqissutsimut sunniutigisinnaasai aammalu kinguaariinnut tulliuttunut sunniutigisinnaasai.
- d) Toqunartut timimi katersuussinnaasut, aamma avatangiisiniit sunniinerit.
- e) Pissutsini inuussutissamut atuisunut aalajangersimasunut atugassiamut, atuisut ilaasa sapigaqarsinnaanerit.
- f) Nunatta pissarititaanik nerisassianik atainerup kulturimut, peqqinnermut aningaasatigullu pitsaaqutai.

Inuussutissap inuit nerisassaattut naleqqutinnginneranik aalajangiinermermi nappaatinik tunillaasoqarsinnaanersoq, inuussutissaq napparsimalersitsisinnaanersoq imaluunniit nalinginnaasumik atorineqarnermigut toqunartoqalersitsisinnaanersoq eqqarsaatigineqassaaq. Nalinginnaasumik atuinissamik inatsimmi innersuussinermi, atuisumut nioqqutissamik paasissutissiinerit imaluunniit atuisunit nalinginnaasumik paasissutissiinerit tunngavigalugit atuisup nioqqutissaq ilisimasaqarfigalugu atuinissaa apeqqutaatinneqartoq erseqqissaataavoq. Nioqqutissap suliarineqarnissaanik piunasaqaat pisut ilaatigut nioqqutissap puuani tamatuma allagartaleratigut ilisimatitsissutiginnissaa piunasaqarsinnaavoq, tamanna inatsisissatut siunnersuutip § 13-at malillugu. Inuussutissat nalinginnaasumik atorineqarnermikkut nappaatinik tunillaassinnaasutut imaluunniit napparsimalersitsisinnaasutut, toqunartoqalersitsisinnaasutut naatsorsuutigineqarpata, imaluunniit inuussutissat peqqiillortitsinerat, asiusimani,

mingutsinneqarsimaneri, kukkusumik nerisassiarineqarsimaneri allatigulluunniit inuit nerisassaattut naleqqutinngitsutut isigineqarsinnaappata tuniniarneqassanngillat.

Inuussutissat isumannaatsuunissaat aamma inatsimmi matumani maleruagassat imaluunniit inatsit una aallaavigalugu najoqqutassiat eqqortinneqarnissaat suliffeqarfiup siullertut akisussaaffigaa.

§ 5-imut

Aalajangersagaq tamanna nutaajuvoq, inuussutissallu suliarineqarnerini eqqiluisaartoqannginnera pissutigalugu inuussutissat mingutsinneqannginnissaannik qulakkeerinnittuussalluni. Taamaattumik inuussutissat piareersarnerini, uninngatillugit toqqortarinerini, assartorneqarnerini, poortorneqarnerini, nittarsaanneqarnerini il.il. mingutsitsinerup pinngitsoortinnissaanut maleruagassaqaarnissaata qulakkeerneqarnissaa pisariaqarpoq. Tamatumunnga assersuutitut taaneqarsinnaapput ininik assartuutinillu eqqiaanissamut, suleriaasissat aaqqissuussaannissaannik piumasagaatit, sakkunut atortunullu piumasagaatit, immikkoortillugit imaluunniit nillartaatillugit inaalisimatitsineq, nillorsaaneq, kissartumik suliarineqarnissaat, nioqqutissanik qinigassaqaarneq aamma inuttut eqqiluisaarnissaq. Ilisimasassat tamakkua assersuutigalugu eqqiluisaarnissaq pillugu pikkorissarnertigut pissarsiarineqarsinnaasassapput.

Imm. 2. Aalajangersagaq taanna nutaajuvoq, aammalu inuussutissat inunnit inuussutissalerisunit tunillaasinnaasunit mingutsinneqannginnissaat qulakkeerniarlugu atulersinneqarluni, taamaalilluni nappaatinik tunillaasoqarsinnaanera imaluunniit inuussutissanut tuniluussinnaanera aarlerinaateqalerluni, taamaalillunilu atuisut peqqinnissakkut ulorianartorsiortinneqarlutik.

§ 6-imut

Inatsimmut atuuttumut naleqqiullugu aalajangersagaq una nutaajuvoq, aammalu Kalaallit Nunaanni inuussutissat tuniniarneqartut mingutsinneqartut killeqartinneqarnissaannut pitsaanerumik periarfissiiniarluni ilanngunneqarluni. Taamaalilluni inuussutissanik Kalaallit Nunaanni tuniniarneqartunik sunilluunniit mingutsitsinernut killeqartitsinernik aalajangersaanissamut periarfissaqalerpoq. Tassani pineqarput mingutsitsinerit sulluunniit uumassusilinnit, avatangiisinersut akuutissaneersullu. Aammattaq tunisassiornermit, suliarinninnermit inuussutissanillu kingusinnerusukkut suliarinninnermit, avatangiisinit mingutsitsinerit, imaluunniit nalinginnaasumik inuussutissaneereersut tassani pineqarput.

Tunisassiornermit kingusinnerusukkullu suliarinninnermit mingutsitsinernut assersuutitut taaneqarsinnaapput, naleqqutinngitsumik eqqiluisaannginneq pissutigalugu toqunartut napparsimalersitsinnaasut, inuussutissamut ilaanngitsut soorlu savimerngup seqummakui, sullernit ujaraaqqallu, uumasuutit nakorsaasersornerinit nakorsaait sinnikui, karrinut toqunartuiaatit sinnikui, poortuutissanit maskiinaniillu sunniinerit.

Avatangiisinit mingutsitsinernut assersuutitut taaneqarsinnaapput biilit pujuliornerinit naatitani aqerloq, suliffissuit aniatitsinerannit aalisakkat kviksølvimik annertuumik akoqarneri aamma eqqagassanik ikuallaanermiit aalisakkani dioxinit. Minguit inuussutissaneereersut tassaasinnaapput paarnarsuarni, qaqqortarissani karrinilu (toqunartut oqunneersut).

Aalajangersagaq aammattaaq toqunartunik pinngortitameereersunik killilersuinissamut tunngavissiivoq, soorlu eertani lektinit, qaqqortarissani blåsyrit naatsiiyanilu solanini. Aalajangersagaq inuussutissanik mingutsitsisoqarnera assigisaanillu pisoqarnera pissutigalugu peqqissutsimut ajoqutaalersinnaasunut tamanut atorneqartassaaq, soorlu napparsimalissutaasinnaasunut imaluunniit toqunartoqalissutaasinnaasunut, imaluunniit inunnit nerineqarsinnaasutut naleqqutinngitsutut isigineqartunut, naak toqqaannartumik peqqissutsimut aarlerinaateqanngikkaluarpataluunniit. Tassani assersuutigalugu allanngornerit peqqiilliutaalersinnaasut soorlu aalisakkani ajuat, asiunerit ilaatigut neqini qaffasippallaamik toqunartunissimasuni, issorsimassutsip allanngornerini, uuliatut immuttullu seernarsisimallutik tipeqalersimasuni mamaqalersimasunilu nalaanneqartartut eqqarsaatigineqarput.

Imaanngilaq inuussutissani mingutsitsinerit tamarmik peqqissutsimut aarlerinartuusartut imaluunniit nioqqutissap inunnit nerisassatut naleqqukkunnaarneranik kinguneqartarlutik. Mingutsitsinerup suunera annertussusaalu tassani aalajangiisuussapput. Inuussutissat taamaalillutik nioqqutigineqarnissaminut inerteqqussummut ilaanngikkaluarlutik mingoqarsinnaasarput, mingutsitsinerup qanoq annertutiginera apeqqutaasarmat.

Imm. 2. Nunap ilaani aalajangersimasumiit inuussutissanik nioqquteqarnerup inerteqqutaatinnissaanut aalajangersagaq manna Naalakkersuisunut piginnaaffiliivoq. Inuussutissanik uumasuneersunik avammut nioqquteqarnissaq pineqartillugu tamatumani Qallunaat Nunaanni Fødevarestyrelsi tassaavoq oqartussaasoq. Taamaalilluni inerteqquteqarnissamut imaluunniit killilersuinissamut periarfissaqalerpoq, tassunga ilanngullugit inuussutissanik nunamit imaluunniit imartamit aalajangersimasumiit tuniniaanermut atatillugu, inuussutissat mingutsinneqarsinnaaneri aarlerinartoqarpat imaluunniit inunnit nerineqarsinnaanngitsut pillugit piumasqaatinik aalajangersaasarnissamut periarfissaqalerpoq.

Imm. 3. Nunap immikkoortuini aalajangersimasuni naatitanik naatitsinissamut, uumasuuteqarnissamut, piniarnissamut aalisarnissamullu inerteqquteqarnissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput. Inuussutissanik uumasuneersunik avammut nioqquteqarnissaq pineqartillugu tamatumani Qallunaat Nunaanni Fødevarestyrelsi tassaavoq oqartussaasoq. Aalajangersagaq taamaalilluni inuussutissat mingutsinneqarsimasinnaappata imaluunniit inuit nerisassaattut nerukkaatissatulluunniit naleqqutinngippata ingerlatanut taakkununga inerteqquteqarnissamut killilersuinissamulluunniit periarfissiivoq, tassunga ilanngullugu piumasqaatinik aalajangersaasinnaanermut. Aalajangersagaq inuussutissanut tuniniarneqartunut kisimi

atuutinngilaq, kisianni aamma inuussutissanut nammineq angerlarsimaffimmi atorneqartunut. Naalackersuisut immikkoortumi nalunaarutikkut maleruagassanik aalajangersaanissamut piginnaatinneqarput.

§ 7-imut

Aalajangersagaq taanna eqqiluisaarneq pillugu allagartaqarnissamut, inuttut eqqiluisaarnissamut piunasaqaatit aamma inuit inuussutissanik suliarinnittut, tuniniaasut nakkutilliisulluunniit peqqissusaannik misissorneqarsimaneri pillugit maleruagassanik Naalackersuisut aalajangersaanissaannut piginnaatitsissummik imaqarpoq. Assersuutigalugu inuup eqqiluisaarnissaanut piunasaqaateqarsinnaavoq soorlu assaat errortornissaat kiisalu atisanut assersuutigalugu kitsileqarnissamik, saaliaquteqarnissamik, nasartaateqarnissamik umiillu qileruteqarnissaannik pisussaaffiliisumik. Suliffeqarfiup pineqartup suunera inuttut eqqiluisaarnissamut atisaqarnissamullu piunasaqaatit qanoq ittuunissaannut apeqqutaassaaq. Tassa imaappoq inuussutissanik suliarinnittoqarnerisq taamaattoqarpallu nioqqutissat qanoq ittuunersut, imaluunniit inuussutissanik poortoriikkanik passussineq kisimi pineqarnerisut. Naalackersuisut piunasaqaatinik sukaterinissaq kissaatigissagaluarpassuk, peqqissutsimik misissortinnissamut piunasaqaateqartarnissaq periarfissinneqassagaluarpoq, soorlu assersuutigalugu nakorsamit uppersaammik piniarnissamut assigisaanilluunniit piunasaqaateqartarnissamut. Taamatut piunasaqaateqarnissaq atuutilersinneqassagaluarpat, nunami tamatumuuna oqartussaasut suleqatigalugit taassuma qanoq atuutilersinneqarsinnaanera nalilersuiffigineqassaaq.

§ 8-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq aammalu inuussutissanik suliarinninnermi ingerlatseriaatsit, suleriaatsit sakkullu atorneqartut assigiinngitsorpasuit atorneqarnerinut malittarisassaliortarnissaq siunertaalluni. Assersuutigalugu tassaasinnaavoq qinngorfigitinneq, pinngoqqaatit sananeqaataannik teknologi atorlugu tunisassiorneq, mikrobølgeovnit atorneqarneri, inini immikkut poortuisarfiliani poortuinerit. Ingerlatseriaatsit il.il. taakku nalilersornerini toqunartunut inuussutissanullu tunngasut ilaapput.

Imm. 2. Inuussutissat akuutissallu nutaat nunatsinni niuertarfinni atorneqalernissaat tuniniarneqalernissaalluunniit sioqqullugit akuerineqartarnissaannik piunasaqaateqarnissamut Naalackersuisut aalajangersakkami piginnaatinneqarput. Aalajangersagaq aammattaq inuussutissat sananeqaatsimikkut tulluarsarneqarsimasut nunatsinni atorneqalernissaat tuniniarneqalernissaallu sioqqullugit akuerineqartarnissaannik piunasaqaateqarnissamut piginnaatitsivoq. Tassunga ilanngullugu pingaartumik eqqarsaatigineqarlutik:

- inuussutissat inuussutissanullu akussat, nutaat imaluunniit sananeqatitigut allanngortinneqarsimasut,
- inuussutissat inuussutissanullu akussanik, tappiorannartuneersunik, pupinnit quajaatinit akullit,
- inuussutissat inuussutissanullu akussat naasuneersut aamma inuussutissanut akussat uumasuneersut,
- inuussutissanut akussat, ileqqoq malillugu pinngortitsinikkut kinguaassiornikkullu pilersinneqarsimasut, aamma ileqqoq malillugu aarlerinaateqanngitsumik inuussutissanut atornerqarsinnaasutut isigineqartut, aamma
- inuussutissat inuussutissanullu akussat, nalinginnaasuunngitsumik sanaartorneqarsimasut, suleriaatsip taassuma kingunerisaanik inuussutissat aamma inuussutissanut akussat katitigaaneriniq aaqqissugaaneriniq annertuumik allanngortitsisumik, taakkua inuussutissartaannik, sananeqaataannik sananeqaatsinit kissaatigineqanngitsunik akoqarnermikkut sunnerneqarsinnaasut.

*Kapitali 5-imut
Inuussutissat katitigaaneri*

Kapitalimi tassani aalajangersakkat peqqinnissaq, inuussutissat pitsaassutsilluunniit eqqarsaatigalugit inuussutissanik pingaarutilinnik inuussutissat katitigaaneri qanorlu issusii pillugit maleruagassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaanerannut periarfissiippat, tassunga ilanngullugit inuussutissat immikkut siunertaqartumik inuussutissatut nerisanullu tapertassatut suliaasut. Akuutissanut, mamassutsinut, teknikkilu atorlugu akuuisarnernut aamma suunerinik ilisarnaatinik akuuinissamat – tassa akuutissat tunisassiap suuneranik ajornanngitsumik ilisarititsisinnaasut pillugit maleruagassanik aalajangersaanissamat Naalakkersuisut piginnaatinneqarput. Akuutissat iluaqutissat kapitali 2-mi allaaserineqarnera innersuussutigineqarpoq. Suliassaqarfik taana Kalaallit Nunaanni inatsisitigut maleruagassiuunneqarnikuunngilaq, nalilerneqarlinili tamanna pisariaqartinneqartoq suliffeqarfiit inuussutissaleriffiusut amerliartuinnartut aamma Kalaallit Nunaanni akuutissanik mamarsaatissanillu atuisarnerat annertusiartormat.

§ 9-imut

Aalajangersagaq taanna nutajuvoq aamma inuussutissanut assigiinngitsunut tunngasuni pissutsit arlallit pingaaruteqartut malittarisassaliorfiginissaannut Naalakkersuisunut periarfissiilluni. Aalajangersagaq nioqqutissat pillugit malittarisassaliornissamat taamaalilluni tunngavissiivoq, tassa inuussutissat aalajangersimasut katitigaanissaannut piumasaaqatiliornissamat. Tassunga atatillugu tunisassiat taamatut ittut aalajangersimasumik allagartalerneqartarnissaat pisariaqarsinnaavoq,

inatsisissatut siunnersuummi § 13, imm. 1 naapertorlugu. Pingaartumik inuussutissanut immikkut atugassiassanut tunisassiat katitigaanerinit maleruagassaliornissaq pisariaqalersinnaavoq. Inuussutissanut tapertassat aamma aalajangersagaq taanna malillugu malittarisassaliunneqarsinnaapput. Taamaalilluni inuussutissanut tapertassat akuutissanik inuussutissartalinnik imaluunniit timip sulineranut tulluurtumik annertussuseqarnissai pillugit piumasaaqateqartoqarsinnaanera qulakkeerneqarpoq, peqatigisaanillu peqqinnissakkut ajoqusiinissamut qummut killiliussaq qaangerlugu akuutissanik sunniuteqartunik akoqarsinnaanerinit. Tassunga atatillugu inuussutissanut akussat vitaminiinik atortussiassanillu akullit taamaalillutillu katitigaanermikkut inuussutissatigut pisariaqartitanut naapertuuttunngortinneqartarnissaat pingaartinneqarpoq. Eqqarsaat tassaavoq, nerisassanik assigiinngisitaartunik naammattumik atuisut nerinerlutik taakkunatigullu naammattunik inuussutissartalinnik nerinerlutik nalornippata, taava inuussutissanut tapertassanik nerisatik ilasinnaavaat, akuutissanik amigaatigisamittut isumaqarfigisaminnik akulinnik imaluunniit kaammattuutigineqartunik annertussuseqartunik vitaminiinik atortussianillu naleqquttunik tamanik akulinnik, multivitamiinitut imaluunniit mineraltablettit akulinnik. Nakorsaatit nappaatinut imaluunniit napparsimalinnginnissamut katsorsaatissatut siunertaasut nakorsatit pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 1, 12. maj 2005-imeersoq. kingorna allannngortinneqartoq, malillugu malittarisassaartinneqarput. Aalajangersagaq siunnersuutigineqartoq, inuussutissartalinnik pinngitsoorani akuuisoqartarsinnaaneranut periarfissiissaaq assersuutigalugu vitaminiinik atortussianillu inuit imaluunniit inuit ilaasa inuussutissartalinnik pilersorneqarnissaat qulakkeerniarlugu, kalaallit nerisassaataanni naammattumik pigineqanngitsuni.

§ 10-imut

Aalajangersagaq siunnersuutigineqartoq nutaajuvoq, aammalu Naalakkersuisunit akuerineqaqqaaratik akuutissanik atuisoqannginnissaa qulakkeerniarlugu ikkunneqarsimalluni. Akuutissat atulernerneqarnissaat sioqqullugu akuerineqartarnissaat pillugu nalunaarutikkut maleruagassanik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput.

Imm. 2. Naalakkersuisut nalunaarutikkut ilaatigut akuutissat atorneqarnerini annertussutsinut tipigissaatillu atorneqarnissaannut aammalu inuussutissani sorlarni akuutissap atorneqarsinnaaneranut tunngatillugu killissanik aalajangersaanissaminnut piginnaatinneqarput. Killilersueriaatsimut tunuliaqutaasoq tassaavoq, inuussutissani akuutissat tipigissaatillu sapinngisamik minnerpaaffissaaniitinnissaat tunngaviatigut kissaatigineqarmat, tamanna aqutigalugu ilisimatuussutsikkut ullormut nerineqartartussatut akuerineqartut (ADI) killissaattut aalajangerneqarsimasut qaangerneqannginnissaat qulakkeerniarlugu. Inuuneq naallugu ullormut inuup ataatsip aarlerinarloqanngitsumik akussap nerisinnaasaata annertussusissaa ADI-p

nalilersuutaani allassimavoq. ADI-p annertussusissaa isumannaallisarlukkamik killilerlugu aalajangersagaasarpoq, qallunaallu inassuteqaatai malittarlugit.

Imm. 3. Aalajangersakkami akuutissanut malittarisassaliornerup inuussutissanut akuutissat atorsinnaatitaasut allattorsimaffiat malillugu maleruagassaliorqartarnissaa aalajangersarneqarpoq. Maannakkut Kalaallit Nunaanni akuutissat akuerisaasut allattorsimaffiannik peqanngilaq, taamaattumik nunatsinni akuutissat akuerisaasut allattorsimaffiannik piareersaasoqarnissaata tungaanut akuutissanik nalilersuinermi akuutissat pillugit EU-p allattorsimaffia tunngavigineqartassaaq. Akuutissanut allattorsimaffik taanna EU-p innersuussutaasa malinnissaannut periarfissiivoq, aamma EU-mit innersuunneqartuniit ilisimatuussutsikkut allatut innersuussisoqartillugu EU-p allattorsimaffiutaanut naleqqersuussisarnissamut. Aallaaviusussarli tassaasassaaq EU-p akuutissanut akuerisaasunut allattorsimaffia, taannami atorineqartillugu suliffeqarfiup avammut nioqquteqarnissaminut periarfissaqarnissaa ajornannginnerussammat, EU-milli saniatigut allatut iliuseqarnissamut periarfissaqassaaq.

§ 11-imut

Aalajangersagaq taanna nutaajuvoq, tamatumalu kingunerisaanik inuussutissat akuutissanik tipigissunillu akullit Kalaallit Nunaannut eqqunneqassappata nittarsanneqarneri, tuniniarneqarneri atorineqarnissaalu sioqqullugit Naalakkersuisunit akuerineqaaqqaartassallutik. Taamaaliornikkut akuutissat Naalakkersuisunit akuerineqarsimasut kisimik atorineqartarnissaat qulakkeerneqassaaq. Nioqqutissiassanik eqqussisoqartillugu, nioqqutissiassanut uumasuneersunut atugassanik kingorna EU-mut avammut nioqqutigineqartussanik, taava tamatumani akuutissat mamarsaatillu EU-mit akuerisaasimanissaat suliffeqarfiit qularnaassavaat. Nioqqutissiat nunatsinni tuniniarneqarnissaat kissaatigineqarpat, taakkua EU-p malittarisassaliaaniit allaaneruppata, taava nuna tamakkerlugu malittarisassat atuuttut malinneqassapput.

Kapitali 6-imut

Inuussutissanik nittarsaassisarneq nalunaaqutsersuisarnerlu

Kapitali 6-imi maleruagassat siunertaraat atuisut nioqqutissat neqeroorutigineqartut pillugit paasissutissanik eqqortunik erseqqissunillu paasissutissinneqartarnissaasa qulakkeernissaat, taamaaliornikkut atuisup paasissutissalinnik qinigassaqarnissaanik periarfissaqartinniarlugu. Kapitali aammattaaq inuussutissanik tunisassiornermi niuernermilu tunisassiortut niuertullu assigiaartunik naammaginatunillu atugassaqartitaanissaannik qulakkeerinninnissamik kissaateqarnertut isigineqassaaq. Kapitali manna malillugu nittarsaassisarnermut tunngasutigut Kalaallit Nunaanni Uumasunut Nakorsaqarfik Inuussutissalerinermullu Oqartussaasut nakkutiginninnissaanni, inuussutissanut tunngatillugu atuisunut salloqittaataasumik

allagartalersorneqarsimasut tunineqanngilluinnarnissaata qulakkeernissaanut nioqqutissamut tunngasunut ilaapput soorlu:

- 1) suminngaanneerfia,
- 2) tunisassiarineqarnerani periutsit,
- 3) qanga tunisassiarineqarnera,
- 4) atorsinnaanera il. il. eqqarsaatigalugit.

Nittarsaassisarnerit allat nittarsaassisarneq pillugu tamatumuuna malittarisassani atuutsinneqartuni aalajangersakkatigut nalimmassaavigineqartarput. Nittarsaassinermi malittarisassat atuutsinneqartut malillugit nakkutilliinissamut oqartussaaffik Atuisoqarnermut- Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfimmit isumagineqarpoq.

§ 12-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq inuussutissanillu nioqqutigineqartussanik tamanik nalunaaqutsersuisarnissamut tunngasuulluni. Aalajangersagaq aammattaaq inuussutissanik immikkut nalunaaqutsersuineq pillugu maleruagassanik aalajangersaanissamut Naalakkersuisunut piginnaatitsivoq, assersuutigalugu:

- peqqinnissakkut, inuussutissatigut imaluunniit nakkutilliinikkut eqqarsaatigisassat tamatumuuna pisariaqalersitsippata,
- innuttaasut ilaasa immikkut eqqarsaatigineqarnissaasa tamanna pisariaqalersippagu,
- inuussutissat immikkuullarissumik pitsaassuseqarpata imaluunniit immikkuullarissuuppata,
- inuussutissat tunisassiarinerini kinguaassioriaatsit, uumasuuteqariaatsit, piniariaatsit imaluunniit naatitseriaatsit immikkuullarissut atorneqarsimappata,
- inuussutissaq immikkorluinnaq suliarineqarsimappat imaluunniit teknologi immikkuullarissuq atorlugu suliarineqarsimappat,
- inuussutissaq nerisassanut immikkuullarissunut atugassatut aalajangigaappat, imaluunniit
- akuutissat atorneqarsimappata, tassunga ilanngullugit inuussutissanut akuutissat.

Aalajangersagaq aammattaaq nalunaarutikkut tunisassiat immikkut inuussutissatut siunertaqartut immikkuullarissut nittarsaanneri pillugit maleruagassaliuunnissaannut tunngavissiivoq.

Immikkuullarissutsit uppersaasernerneqarsinnaasariaqarput pingaartumillu inuussutissanut tunngatillugu atorneqassallutik, ilaatigut *inuussutissat immikkuullarissusaat pillugit allagartalersuinerni*, assersuutigalugu inuussutissat imaasa sunniutai pillugit, *inuussutissat immikkut timimut sunniutai*, assersuutigalugu inuussutissap immuup seernartuanik bakterianik akoqarnerata erlavinnik aallartitsisarnera, aamma *peqqissutsimut immikkut sunniuteqarsinnaasut*, tunisassiap nerisanut attuumassuteqartunik nappaatinut iluaqutaasumik sunniuteqartarnera,

assersuutigalugu orsup akuisa aap ingerlaarneranut iluaqutaasarnera pillugu. Immikkuullarissutsit arlalitsigut inuussutissanik amerlasuunik nittarsaassinerit pingaaruteqarluinnartarput, assersuutigalugu [inuussutissanut immikkut iluaqutissartalinnut](#).

Nalunaaqtsersueriaatsit allat soorlu nioqqutissanik aalajangersimasunik immikkut nalunaaqtsersuisarneq, tunisassiortup imaluunniit niuertup namminerisaminik isumagisinnaavaa, taakkua eqqortuuppata atuisunillu salloqittaangippata. Nioqqutissanik aalajangersimasunik nalunaaqtsersuisarneq pillugu maleruagassani siunertaavoq, inuussutissanik immikkoortitanik nalunaaqtsersuinermi inuussutissat suuneri pillugit paasissutissiinissamik pisariaqartitsisoqarnissanut siumut iliuuseqartarnissaq. Suliffeqarfiit, tunisassiortut, niuertarfiit il.il. aamma oqartussat nakkutilliinikkut ajornartorsiortoqartillugu, niuertarfimmi inuussutissat immikkut nalunaaqtsersorsimasut sukkasuumik nassaarisinnaavaat, tassunga ilanngullugit nioqqutissat aalajangersimasut peqqissutsimut aarlerinaatillit.

§ 13-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq, aammalu nioqqutissat taaguutaannik, immikkut nalunaaqtsiinerit, ilisarnaatit atornerqarnissaat pillugu nalunaarutikkut maleruagassanik aalajangersaanissamut Naalakkersuisunut periarfissiilluni. Piginnaatitsinikkut aammattaaq nioqqutissanut taaguutip nioqqutissanut aalajangersimasunut atornerqartarnissaa pillugu Naalakkersuisut maleruagassaliortarnissaat periarfissinneqarpoq, assersuutigalugu nioqqutissat katitigaanerat imaluunniit sanaartorneqarnerat nioqqutissat pitsaassusissaanni aalajangersagaappat, imaluunniit nioqqutissat nunap ilaanit aalajangersimasumit pileqqaarfeqarpat. Nioqqutissat allagartalersorneqartartut amerlanerpaartaat takoqqusaarutitut ileqquliussalluunniit tunngavigalugit nioqqutissap taamatut allagartaqartup atuisuniit naatsorsuutigineqarnera aallaavigalugu aalajangersagaapput.

Imm. 2. Aalajangersagaq manna imm. 1-imi nioqqutissanik allagartalersuisarnernut pineqartunut, immikkut nalunaaqtsiinerit ilisarnaatillu atornerlunneqannginnissaannut atuisunik illersuivoq. Pingaaruteqarpoq nioqqutissat taakkua ussasaarutigineqarnermisulli piumasaaqatit malillugit pitsaassuseqarnissaat imaluunniit immikkuullarissuseqarnerisa atuisunit tatigineqarnissaat aammalu nioqqutissat allat taakkunatulli eqqunngitsumik iluanaarutaannginnissaasa pinngitsoortinnissaat.

§ 14-imut

Aalajangersagaq siunnersuutigineqartoq nutaajuvoq, inuussutissani atornerqaqqusaasunik akuutissanik aamma mamarsaasianik nalunaaqtsersuineq pillugu maleruagassanik nalunaarutikkut aalajangersaanissamut Naalakkersuisunut piginnaaffiliilluni. Tassa akuutissat mamarsaasiillu amerlasuunngorlugit tuniniagassatut niuertarfinnilu nioqqutissatut aalajangerneqarsimasut.

Akuutissat assersuutigalugu tunisassiorup, suliffeqarfiup poortuisup imaluunniit niuertup aqqa najugaalu kiisalu akuutissap immikkut taaguutaa, imarisai aamma uninngasuutiginnissaanut najoqqutassanik atornissaanullu ilitsersuutit pillugit paasissutissanik nalunaaqutserneqarsimassapput.

Kapitali 7-imut

Atortussiat atortullu inuussutissanut atugassatut naatsorsuussat

Kapitali inuussutissanut atugassatut atortussiat atortullu pillugit maleruagassanik Naalackersuisut nalunaarutikkut aalajangersaanissaannut piginnaatitsissummik ilaqarpoq. Tassani siunertaavoq inuussutissanik mingutsitsinaveersaarnissaq.

§ 15-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq, aammalu inuussutissat suliarineqarnerini atortussianit atortuniillu mingutsitsineq pinngitsoortinniarlugu ilanngunneqarluni. Inuussutissat tunisassiassatut suliareqqaarneqarnerminniit, amerlasuunngorlugit nioqquteqartartunut niuertarfinnullu apuunnissamik tungaanut atortussiat, poortuutit atortullu arlalissuit atuisumut apuutinnginnerminni aqqusaaqqaartarpaat. Immikkoortoq taanna qallunaat EU-llu malittarisassaliortarnerinit ilisimasat tunuliaqutaralugit ineriartortitaavoq. Immikkoortoq annertuupilussuuvoq aamma akuutissanit assigiinngitsuniit atortussianit assigiinngitsuniit tuniluussinnaanarit pillugit ilisimasanik katersinissamut annertuumik piumasagaateqarluni, inuussutissat atortussianut sunut atassuteqartinneqarnerisut apeqqutaatillugu. Immikkoortumi paarnanut aalisakkanullu karsit maskiinat, assartuutit qaavi aamma poortuutissat, pappiaqqat, plastikkit, savimernit, igalaamernit, marriat, nerinermi atortut, igat, eqqiaanermi eqqiluisaarnermilu atortut il.il. pineqarput.

Imm. 2. Atortussiat atortullu Kalaallit Nunaanni Uumasunut Nakorsaqqarfik Inuussutissalerinermullu Oqartussanit akuerineqarsimassapput imaluunniit EU-mi inuussutissatut akuerineqarsimassallutik. Atortussiat atortullu inuussutissanik atassuteqartussatut atugassiaasut, inuussutissat isumannaatsuutinnissaannut piumasagaatinik naammassinninngippata imaluunniit inuussutissat isumannaatsuutinnissaannut ulorianaateqarpata utertinneqassapput.

Kapitali 8-mut

Toqunartuiaatit il. il.

§ 16-imut

Imm. 1. Aalajangersagaq siunnersuutigineqartoq nutaajuvoq aammalu eqqiaatit-, toqunartuiaatit-tarngutissat akuugaanerat nalunaaqutsersuisarnerlu eqqarsaatigalugit nalunaarutikkut Naalackersuisut maleruagassaliortarnissaannut piginnaaffiliilluni. Tunisassiornerup ingerlanerata

nalaani inuussutissat toqunartunit il.il. mingutsinneqannginnissaatqulakkeerniarlugu eqqiaatit toqunartuiaatillu pisariaqarput. Akuersisarnermik aqqissuussinerit tunisassiat atorneqartut siunertaminnut sunniuteqarluarnissaannik naleqquttuunissaannillu piumasaqaatinik tunngaveqassapput, aamma peqqissutsimut, toqunartoqarsinnaanerannillu nalilersuinikkut inuussutissani sinnikut atuisunut aarlerinartuunnginnissaat qulakkeerneqassalluni. Atortut isumannaatsumik toqqortarineqarnissaat atorneqarnissaallu nalunaaqutsersuisarnissamik piumasaqaatikkut qulakkeerneqassapput.

Imm. 2. Aalajangersagaq taanna Naalakkersuisut nalunaarutikkut erseqqinnerusumik sunik aalajangersagaliorsinnaanerannik imaqarpoq.

*Kapitali 9-mut
Suliffeqarfii*

Suliffeqarfii inuussutissalerisut pillugit malittarisassaliorneq inuussutissanut tunngasuni inatsiseqartitsinerimut pingaaruteqarluinnarpoq. Inuussutissanik suliarinninnerup aallartinnissaa sioqqullugu suliffeqarfiup pisortanit akuerineqarsimanissaa pillugu piumasaqaat 1993-imili atuussimavoq, pisortallu inuussutissanik nakkutilliineranni pingaarutilittut qitiulluni. Kapitalimi suliffeqarfinnut piumasaqaatinik aalajangersaasarnissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput, tassunga ilanngullugu akuerineqarnissamut piumasaqaatit pillugit. Inuussutissanik pingaarnertut tunisassiertut, soorlu aalisartut piniartullu il.il. aamma tunisassiaminnik niuertarfinnut imaluunniit atuisartunut toqqaannartumik tunisisarunik, suliffeqarfinnut inuussutissalerisutut pineqartunut ilaapput. Naalakkersuisut aammattaaq nalunaarutikkut suliffeqarfii inuussutissalerisut, inatsimmut ilaasut nammineq nakkutilliisarnissaat pillugu maleruagassanik aalajangersaasinnaapput. Ullumikkut tunngaviusumik aallaavissatut aalajangersagaqareerpoq, suliffeqarfimmi inuussutissaleriffiusumi aqutsisoq, pisortat nakkutilliinerisa annertussusaa apeqqutaatinngagu inuussutissat pillugit inatsisip eqqortinneqarnissaata qulakkeerneqarnissaanut pisussaaffeqartoq, aammalu inuussutissat pillugit inatsimmik unioqutitsinernut akisussaatinneqarsinnaasoq. Kalaallit Nunaanni Umasunut Nakorsaarfik Inuussutissalerinermullu Oqartussat inuussutissat pillugit inatsisip eqqortinneqarnissaanut suliffeqarfiup akisussaaffiinik killilersuinerimik tamanna kinguneqassanngippat, tamanna tunngavigalugu suliffeqarfimmik siunnersuisinnaapput. Kalaallit Nunaanni Umasunut Nakorsaarfik Inuussutissalerinermullu Oqartussat suliffeqarfinnik siunnersuisarusupput, taamaalillutik oqartussaasunit kukkusumik siunnersuisoqarnera / ilitsersuisoqarnera tunngavigalugu inatsimmik unioqutitsisoqartillugu oqartussaasut tamatumunnga eqqortumik annertussusilimmik akisussaaqataaneq kingunerissavaa. Aammattaaq siunnersuinerup qanoq sukumiitiginerata suunerataluunniit kingunerisaanik inuussutissat pillugit inatsisip eqqortinneqarnissaata nakkutiginissaanut oqartussat periarfissaannik killiliissanngilaq, tassunga ilanngullugu unioqutitsinernut pineqaatissiinissamut periarfissanik. Tamannali allannguinerimik kinguneqassanngilaq, Kalaallit Nunaanni inuussutissanik nakkutilliineq pillugu

pisortat ingerlatsineranni inatsiseqartitsinermut tunngaviusut malinneqareermata, tassa nakkutilliinermi pingaarutalik tassaammat suliffeqarfiit pingaarnertullu tunisassiorut ilisimatinneqartarnissaat taamaalillutik aalajangiinernut tunngavilersuutitut paasinnillutillu aamma maleruagassanik malinninnissaminnut piumassuseqarniassammata. Tunngavilersuut tamanna suliffeqarfiit pingaarnertullu tunisassiorut maleruagassanik atuuttunik paasinninnissaminnut tunngaviusumik pisussaaffeqarnerannik allangortitsinngilaq.

§ 17-imut

Aalajangersagaq taanna nutajuvoq. Aalajangersagaq suliffeqarfinnut inuussutissalerisunut inatsisitigut akuersissuteqartarnerni tamani tunngaviuvoq. Aalajangersakkami suliffeqarfiit inuussutissarsiutigalugu tunisassiorusuttut, uninngasuuteqartarusuttut, angallassisarusuttut imaluunniit inuussutissanik kiisalu atortunik atortussianillu nerissanut atugassanik nioqquteqartarusuttut, aatsaat akuersissummik tamatumunnga pisariaqartumik pissarseqqaarlutik aallartitseqqusaannginnerat naqissuserneqarpoq. Akuersissuteqartarnermi aaqqissuussinermut aammataaq kalaalimineerniarfiit aaqqissuunneqarneri pilattarfinnullu akuersissuteqarnerit ilaapput. Taamaalilluni kalaalimineerniarfiit pilattarfiillu akuersissummik peqqaarsimatinnatik atorneqaqqusaanngillat. Inuussutissat maani nunatsinni suliarineqartussat, uninngasuutigineqartussat, assartorneqartussat imaluunniit niuerutigineqartussat qaffasissumik pitsaassuseqarnissaat qulakkeerniarlugu taamatut piumasaqaateqartoqarpoq. Tamatuma saniatigut aalajangersagaq manna aamma internetsikkut inuussutissanik niuernermit atuuppoq, pingaartumik nammineq tuniniaasartunut nittartakkatigut soorlu facebook aqutugalugu ataasiaannaratik tuniniaasartunut. Tamatumunnga aalajangersagaq manna tunngavigalugu Naalakkersuisut erseqqinnerusunik maleruagassaliorsinnaapput, nuna tamakkerlugu inuussutissanik nioqquteqarnerup assigiisaartumik pitsaassutsikkut qaffasissuseqartinnissaat qularnaarniarlugu.

Pingaarnertut tunisassiorut suliffeqarfiillu taamaalillutik inuussutissanik tunisassiornissaq, suliarinninnissaq imaluunniit nittarsaassinissaq sioqqullugu ingerlatassap pineqartup aallartinnginnerani akuersissummik pissarsiniaqqaassapput, aammalu akuersissummut atatillugu piumasaqaateqartoqarsinnaalluni.

Akuersissut sumiiffimmut atassuteqassaaq, taamaalilluni aaqqissuussinissamut, eqqiluisaarnissamut tunisassiornermilu pissutsinut inuussutissat pillugit inatsimmi piumasarineqartut aatsaat naammassineqarpata, niuerfissaq imaluunniit sumiiffik atulernerqarsinnaalluni imaluunniit ingerlatassaq aalajangersimasoq aatsaat aallartinneqarsinnaalluni. Tunisassiornermi pissutsit eqqarsaatigalugit tamanna tunisassiornerup aallartinneranut annertussusianullu tunngasuussaaq. Maannamut periusaasartoq malillugu Kalaallit Nunaanni Uumasunut Nakorsaqaarfik Inuussutissalerinermullu Oqartussaniit suliffeqarfiit akuerineqarnerini siumoortumik pituttuisumik neriorsuinissamut periarfissap ikkunnissaanut aalajangersakkami tunngavissiisoqanngilaq.

Tamatumanili inatsisissatut siunnersuummi kapitali 8-mi siunnersuinnermut taaneqartumut nalinginnaasumik nassuiaatinut toqqammaviusut iluanni suliffeqarfiit aamma Kalaallit Nunaanni Uumasunut Nakorsaqaarfik Inuussutissalerinermullu Oqartussat akornanni pilersitsinermi kiisalu suliffeqarfiup allanngortinnerani oqaloqatigiittoqarsinnaanera mattusimaneqanngilaq.

Imm. 2. Aalajangersagaq inuussutissanik nersutillu nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik nakkutilliineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 17, 28. oktober 1993-imeersumi § 11-mik ingerlatitseqqinneruvoq.

Imm. 2-mi aalajangersakkamut siunnersuuteqarnermi suliffeqarfiup ataatsip akuerinissaanut piumasagaatinik aalajangersaanissamut periarfissaq attatiinnarneqarpoq. Tassani pineqarsinnaapput piumasagaatit nalinginnaanerusut, suliffeqarfimmut aalajangersimasunut atuuttussat, aamma piumasagaatit suliffeqarfimmut ataatsimut immikkuullarissuusut. Tamatumunnga assersuutitut taaneqarsinnaavoq, tassalu piffissap aalajangersimasup iluani suliffeqarfiup aaqqissugaanerata pitsannorsarnissaanut piumasagaateqarluni akuersissummik nalunaaruteqarsinnaaneq.

Atugassarititaasut pillugit maleruagassanik, suliffeqarfiup inuussutissalerisutut akuerineqarnissaminut naammassisassaani Naalakkersuisut nalunaarutikkut aalajangersaasannaanannut aalajangersagaq tunngavissiiuvoq. Suliffeqarfimmut inuussutissalerisunut akuersissutit illersorneqarsinnaasumik tunngaveqartumik tunniunneqartarnissaat aalajangersakkakut qulakkeerseqassaaq. Maleruagassat taakkua Naalakkersuisut Suliffeqarfiit inuussutissaleriffiusut pillugit Namminersorerullutik Oqartussat nalunarutaanni nr. 21, juli 27, 1998-imeersumi aalajangersaaviginikuuat, inatsisip akuerineqarnerata kingorna atuutiinnartussat

Imm. 3. Qaqugukkut akuersissummik nutaamik piniartoqartassanissaa pillugu maleruagassanik Naalakkersuisut nalunaarutikkut aalajangersaanissaannut piginnaatinneqarput. Aammattaaq nalunaarutikkut akuersissutip sivilissusissaa pillugu maleruagassaliortoqarsinnaanera periarfissinneqarpoq. Tamatuma kingunerissavaa, kingullermik akuersissuteqarnermiit ukiut tallimat ingerlareerpata Kalaallit Nunaanni Uumasunut Nakorsaqaarfik Inuussutissalerinermullu Oqartussanit akuersissut suliareqqinneqarsinnaavoq. Uumasunut Nakorsaqaarfik Inuussutissalerinermullu Oqartussaasunit akuersissutip ullussaata naanissaa akuersissummi allassimariissaaq. Piffissaliussaasup iluani akuerineqaqqinnissaaq qinnutigineqartillugu, tamanna siullermik qinnuteqarnertulli qinnuteqartoqarnissaanik kinguneqassanngilaq. Piffissaliussaasup naanerata kingorna aallaavittut akuersissuteqarnerup naanerani suliffeqarfiup akuersissummik qinnuteqaqqaarneratulli oqartussaasut inissisimassapput, tassami piffissaliussaasup naareemat, taamaattumik suliffeqarfik inuussutissalerinissaminut akuerisaanani.

Imm. 4. Aalajangersakkami piginnittut nutaat Uumasunut nakorsaqaarnikkut- Inuussutissalerinermilu Oqartussanut suliffeqarfiup allamut tunniunneqarsimanera pillugu

nalunaartussaaitaanerannik pisussaaffiliivoq. Aammattaaq taamatut nalunaaruteqarnermi paasissutissat suut ilaatinneqarnissaat pillugu aalajangersakkami arlalinnik piumasaqaateqarpoq. Uumasunut Nakorsaqarfik Inuussutissalerinermullu Oqartussat suliffeqarfiit suut allamut tunniunneqarnersut kimullu tunniunneqarnersut arlalitsigut malinnaavigiuminaatsittarpaat, taamaattumillu piginnittut allanngornerini qanoq periuseqartoqartarnissaanut erseqqinnerusunik maleruagassaliortoqarnissaa pisariaqartinneqarluni.

Suliffeqarfimmik tunniussinermut atasumik akuersissutip nutarterneqarnissaata kissaatigineqartarnera takornartaanngimmat, piginnittoq imaluunniit atuisoq nutaaq piginnittut paarlaannerat pinnagu akuersissutip nutarterneqarnissaa pillugu qinnuteqarnissaminut periarfissinneqassaaq. Tamatumunnga pissutaavoq piginnittut paarlaanneranni tunisassiornermi assigisaanilu akuttunngitsumik allannguisoqartarnera. Taamaattoqartillugu tamanna piginnittut atuisullu paarlaannerat pillugu nalunaarummit takuneqarsinnaasariaqarpoq, aamma ileqquusumik akigititat malillugit akiliut akilerneqartassalluni.

Imm. 5. Suliffeqarfiit inuussutissalerisut assigisaaluunniit akuersinissamut piumasaqaatinik saneqqutsisinnaanerarat pillugu aalajangersagaq maleruagassanik aalajangersaanissamut periarfissiivoq. Taamaalilluni assersuutigalugu iffior tup marlunnik niuertarfiutillip amerlasuunngorlugit sularinninnissaminut akuersissummik qinnuteqarnissaralua pinngitsoortissinnaavoq, iffiorfiup aappaani niuertarfinnut marlunnut nioqqutissanik iffiortarpat. Aammattaaq niuertarfiit aalajangersimasut inuussutissanik amerlasuunngorlugit niuersinnaanerannut periarfissaqassaaq.

Imm. 6. Aalajangersakkatut siunnersuutigineqartoq, akuersissutinik arsaarinnittarneq pillugu malittarisassanik Naalakkersuisut nalunaarutikkut aalajangersaasinnaanerannut tunngavissiivoq. Suliffeqarfik tuniniaanissaq siunertaralugu inuussutissanik tunisassiortuuppat, inuussutissanillu tunisassiarineqartunik tuniniaasoqarluni, taava suliffeqarfik aallaaviatigut akuerineqartassaaq. Soorlu § 1-mut nassuiaatini allaaserineqartoq »akuersissuteqarneq« sumiiffimmut tunngasuussaaq, taamatullu niuerfiusoq imaluunniit ini atulerneqarsinnaavoq imaluunniit ingerlataq aatsaat aallartinneqarsinnaavoq inuussutissat pillugit inatsimmi inimik aaqquussinermut, eqqiluisaarnermut tunisassiornermilu piumasaqaatit malillugit pissutsit naammassineqarsimappata.

Piumasaqaatit suliffeqarfimmut atasut eqqortinneqarsimanngippata, imaluunniit akuersinermut tunngavigineqartut annertuumik allanngorsimappata, suliffeqarfiup akuersissutaanik arsaarinninnissamut periarfissaqarpoq. Arsaarinninneq piffissami suliffeqarfimmut nalunaaruteqarnermiit atuutilissaaq. Akuersissummik arsaarinninneq pillugu aalajangiinermi suliffeqarfiup ingerlataasa iluarsiiviginnissaanut piffissaliisoqarsinnaavoq, tamanna inuussutissat isumannaatsuutinnissaannut aarlerinaateqanngitsumik pisinnaappat. Assersuutigalugu tamatumani pineqartut tassaasinnaapput nioqqutissiat piariikkatut tunisassiarineqareersimasut suliffeqarfiup

tuniniaanissaanut piffissaliinikkut. Tassunga aningaasartuutit suliffeqarfimmit akilerneqassapput, tamanna akitsuutit akiliutillu pillugit inatsisissatut siunnersuummi § 22 naapertorlugu.

Suliffeqarfiup akuersissummik arsaarneqarsimasup akuerineqaqqinnissani kissaatigippagu, suliffeqarfittut nutaatut akuersissummik qinnuteqassaaq. Akuersinermi pissutsit akuersissummik arsaarinninnermut pissutaasut atuukkunnaarsimaneranut suliffeqarfiup oqartussanut uppernarsaanissaa piunasaqaatigineqassaaq.

Inerteqqut peqqussulluunniit naapertorlugu arsaarinnineq eqqarsaatigalugu § 25-mut nassuiaatit innersuunneqarput.

§ 18-imut

Aalajangersagaq siunnersuutigineqartoq nutaajuvoq, inuussutissanillu eqqiluisaarnikkut, peqqinnissakkut imaluunniit pitsaassutsikkut qulakkeerinninnissaq siunertaralugu inuussutissanik pingaarnertut tunisassiorneq pillugu maleruagassanik Naalakkersuisut aalajangersaanissaannut piginnaaffiliilluni. Aammattaaq pingaarnertut tunisassiortutut akuerineqarnissamut assersuutigalugu eqqiluisaarnikkut pikkorissarsimanissap piunasaqaataanissaa pillugu maleruagassanik aalajangersaasoqarnissaanut periarfissaqalissaaq. Pingaarnertut tunisassiornermi inuussutissanut atatillugu malittarisassaliornermut, immikkoortut pingaarnertut aalajangersakkamut tunngaviusussat taamaalillutik tassaassapput:

- ininik pingaarnertut tunisassiorfinnik aqqissuussineq ingerlatsinerlu, inuussutissarsiornermi inuussutissanik tunisassiornermut uninngasuusivittulluunniit atorneqartunik,
- assartuutunik inuussutissarsiornermi inuussutissanut atorneqartartunik aqqissuussineq,
- uumasunik naatitanillu misissuineq,
- uumasuutit peqqissusaannik qanorlu innerinik paasissutissanik katersineq nalunaaruteqartarnerlu, aamma
- inunnut pingaarnertut tunisassiornermi suliaqartunut peqqissutsikkut eqqiluisaarnissakkullu piunasaqaatit.

Aalajangersagaq taamaalilluni pingaarnertut tunisassiornermut tunngatillugu inatsisissatut siunnersuummi § 7-imut aamma 20-imut tapertassaaq. Aammattaaq inatsisissatut siunnersuummi § 7-imut nassuiaatit innersuunneqarput.

§ 19-imut

Aalajangersagaq siunnersuutigineqartoq nutaajuvoq. Aalajangersagaq suliffeqarfiup aaqqissuunnissaanut ingerlatsinermullu nalunaarutikkut maleruagassaliornissamut Naalakkersuisunut tunngavissiivoq.

Assartuutit, init, pequtit, atortut, maskiinat, poortuutissat assigisaalu atulersinnagit akuerineqaqqaarnissaannik piunasaqarnissamut aalajangersagaq periarfissiivoq. Assartuutit inillu aaqqissuunnerisa kiisalu pequtit, atortut, maskiinat poortuutillu ilusaasa kingunerisaanik peqqinnissakkut aarlerinartoqalinnginnissaasa qulakkeerneqarnissaannut tamanna iluaqutaassaaq. Aalajangersagaq taamaalilluni suliffeqarfiit inuussutissalerisut siumoortumik akuerineqarnissaat pillugu piunasaqaammut ilassutaavoq. Aalajangersagaq piunasaqaatit taakkua attatiinnarnissaannut atorneqassasoq eqqarsaatigineqarpoq.

Imm. 2. Aalajangersagaq atortussianut inuussutissanik tunisassiornermi atorneqartunut piunasaqaatinik nalunaarutikkut Naalakkersuisut aalajangersaanissaannut piginnaaffiliivoq.

§ 20-imut

Aalajangersagaliassatut siunnersuutigineqartoq nutaajuvoq, aammalu suliffeqarfiit pinngitsooratik namminneq nakkutilliisarnissaannut taamaallaat tunngasuulluni. Nammineq nakkutilliinermi pineqartut tassa inuussutissat pillugit inatsimmik malinninniarluni inuussutissat isumannaatsuunerisa qulakkeernissaannut suliffeqarfiup suleriaasissai. Nammineq nakkutilliinerup atulersinneratigut:

- Tunisassiortut tunisassiat isumannaatsuutinissaannut nakkutilliisinnaangortillugit inuussutissalerinermi aaqqissugaasumik suleriaaseqarnissaat qulakkeerneqassaaq, aammalu inatsisip allatigut malinneqarnissaa eqqarsaatigalugu,
- tunisassiat inatsimmi piunasaqaatit pitsaassusissallu naammassineqarnissaannut suliffeqarfiit akisussaaneritut erseqqissaaqataassaaq, aammalu
- pisortat inuussutissanik nakkutilliinerisa pitsaanagerusumik atorneqartarnissaanut periarfissiilluni.

Imm. 2. Nammineq nakkutilliisarnissaq HACCP-p periusaa (Hazard Analysis and Critical Control Points) nunat tamalaat akornanni akuerisaasoq tunngavigalugu aaqqissuunneqassaaq, tassani suliffeqarfimmi ataatsimi aarlerinartuusinnaasunik nalilersuinermi, aamma aarlerinartut piiarniarlugit imaluunniit minnerpaaffissaaniitinniarlugit tunisassiornerup qanoq aqunneqarnissaa aallaaviutillugu.

Nammineq nakkutilliineq suliffeqarfimmut ataatsimut naleqqussarsimassaaq. Tamatuma malitsigisaanik tunngaviusumik pingaartuuvoq, suliffeqarfiup nammineq nakkutilliinissamut

suleriaasissaminik oqaasertalersuinissaa. Suliffeqarfiup amerlanertigut pisiniarnermut, tunisassiornermut il.il. atatillugu inuussutissanut atasut akuutissat, piunerannut uumasuaqqatigullu suut aarlerinartuunersut eqqarsaatigissavai, aamma ingerlatsinermi ulorianartut taakku qanoq nakkutigineqassanersut sumiissusersinissaallu (nakkutiginninnermi isornartuusinnaasut).

Nakkutiginninnermi isornartuusinnaasut pingaaruteqartut nakkutigisassat aamma nammineq nakkutilliinnermi suleriaatsit immikkoortut atortussiassanik nakkutilliinerup, tunisassiornermik nakkutilliinerup, nioqqtissianik piariikkanik nakkutilliinerup, aserfallatsaaliinerup, eqqiaanermik nakkutiginninnerup aamma inuit eqqiluisaarnerisa iluanni suussusersineqartassapput. Nammineq nakkutilliineq aaqqissuunneqassaaq taamaalilluni eqqiluisaarnermik allatigullu passussinermi kukkussutaasinnaasunik ingerlaavartumik suliffeqarfik paasisaqarsinnaalluni. Suliffeqarfiit inatsimmut ilaasut taamatut nammineq nakkutilliinnermi ingerlatsinissaannut peqqusinissamut aalajangersagaq tunngavissiissaaq.

Imm. 3. Suliffeqarfiit nammineq nakkutilliinerinut ilassutitut suliffeqarfiit aalajangersimasunik misissuisassasut, aammalu misissuinnermi inernerit nakkutilliinnermi oqartussanut nassiunneqartarnissaat pillugit Naalakkersuisut nalunaarutikkut maleruagassanik aalajangersaasinnaapput. Misissuinnermi inernerit nassiunnissaannut suliffeqarfiit pisussaaffilernissaannut periarfissaq atorneqarsinnaassaaq, suliffeqarfimmut inuussutissalerisumut tunngatillugu immikkoortunik aalajangersimasunik aaqqissugaasumik nakkutilliinnermut taakku ilaatinneqassappata, soorlu salmonelaqartoqartillugu. Erseqqissaatigineqassaaq taamatut nalunaaruteqartussaataaneq suliffeqarfiup akisussaaffiinek arlaannaatigulluunniit killilersuisoqarnissaanik tamanna kinguneqassanngimmat.

§ 21-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq aammalu inuit inuussutissalerisut inuussutissalerinnermi eqqiluisaarnissaq pillugu pisortatigoortumik ilinniagaqarsimanissaannik piumasaaqateqartarnissamut Naalakkersuisut nalunaarutikkut maleruagassanik aalajangersaasinnaanissaannut piginnaaffiliilluni.

Aalajangersagaq inuussutissat isumannaatsuutinnissaannut pingaaruteqarpoq. Inunni inuussutissanik tunisassiornermik suliaqartuni eqqiluisaarneq pillugu naammattumik ilisimasaqarneq inuussutissat eqqiluisaarnikkut naammaginantumik pitsaassuseqarnissaasa qulakkeerneqarnissaannut annertuumik pingaaruteqarpoq. Aammattaaq inuussutissat eqqiluisaarnikkut pitsaasuunissaasa kiisalu inuussutissatigut nappaatit siaruarneqartarnerisa ataqatigiinnerat pillugu ilisimasaqarnerulerneq nappaatit tamakku pitsaaliornissaannut iluaqutaasinnaavoq. Eqqarsaataavoq eqqiluisaarnermik ilinniagaqarsimanissamik piumasaaqatip

inunnut nerisassanik piareersaanermik suliarinninnermillu suliaqartunut misilittakkallu malillugit peqqissutsimut ajornartorsiorfiulersinnaasunut tunngasuunissaa.

Kapitali 10-imut

Siunertanut aalajangersimasunut akitsuutissat akiliutissallu

Kapitali atuisunik akiliuteqartitsisarnissaq pillugu aalajangersakkanik imaqarpoq tunngavissiillunilu, nalunaarutikkut immikkoortuni tamani atuisunik kiisalu tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit nakkutilliinermi aningaasartuutitik matussusiisarnissamut akiliuteqarnissamut. Akitsuummik akileeqqusinissap pinngitsoortinnissaanut imaluunniit akitsuummik akileeqqusinissamik taamaallaat akileeqqusinissaq pillugu malittarisassanik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut periarfissinneqarput. Atuisut akiliuteqartarnissaat Inatsisartut peqqussutaannut nr. 7, 2. maj 1996-imeersumut allannguutissatut siunnersuutikkut akileeqqusisarnissamut tunngavissinneqartoq, matumani Inatsisartut inatsisaatigut allangortinneqarpoq. Tamanna isumaqarpoq, inatsisissatut siunnersuut una malillugu suliffeqarfii, inuussutissarsiortigalugu inuussutissanik suliarinnittut, uninngasuuteqartartut, assartuisut imaluunniit niuertut suliffeqarfii akuerineqarnerini nutaamillu akuerineqarnerini atuisutut akiliummik akileeqquneqartalersinnaasut. Suliffeqarfinnut inuussutissalerisunut akuerisaasunut inuussutissarsiutigalugu piniartut pilersuisut akuerineqarnerinut atuisunut akiliummik akileeqqusisoqarsinnaavoq, kiisalu nakkutilliilluni misissuillunilu suliaqarnernut, tassunga ilanngullugu neqinik misissuinerit.

Atuisut akiliutaannik akileeqqusineq pillugu aalajangersagaq inatsisissatut siunnersuummi matumani paasiuminarnerulerlunilu erseqqinnerulerpoq, taamaalilluni suna pillugu atuisunut akiliummik akileeqqusisoqarnerisoq qularutigineqarsinnaajunnaarluni.

Atuisunut akiliummik akileeqqusineq pillugu maleruagassat erseqqinnerusut sukumiinerusullu nalunaarutikkut aalajangersarneqassapput.

Inatsisissatut siunnersuut nakkutilliisup nakkutilliinermi misissuinermilu suliaqarneranut atatillugu assartuinermi illusimatitsinermilu nerisaqarneranilu aningaasartuutit assigiimmik akiliutinik akileeqqusisoqarnissaanut inatsisitigut tunngavissamik ilaqarpoq. Taamaaliortoqarpoq aningaasartuutit taakku naligiinnerusumik agguarneqarnissaat qulakkeerniarlugu, inuussutissarsiuteqartut ataasiakkaat peqquneqarnissaannut naleqqutinngitsumik annertuumik artukkiisoqassammat.

§ 22-imut

Aalajangersagaq atuisut akiliuteqartarnerat pillugu tunngavissiivoq aammalu nakkutilliinermi aningaasartuutitik tamakkiisumik ilaannakuusumilluunniit inuussutissanut tunngasuni akitsuutinik

akileeqqusinissamut tunngavissiilluni. Aalajangersagaq taanna tunngavigalugu nakkutilliinermi akitsuutini akiliutinillu akileeqqusinerit taamaalillutik nakkutilliinerup ingerlanneqarnerani pisortat aningaasartuutaannut matussutaassapput. Akitsuutini akigitat akiliutillu aalajangersarneqassapput, allamik aalajangiisoqarsimangippat, taamaalilluni immikkoortumi nakkutigineqartumut atasunut aningaasartuutitut tamakkiisumik matussutissat anguneqarlutik taamaalillunilu piffissamut aalajangersimasumut oqimaaqatigiissitsinissaq anguniarneqarluni. Pisut ilaanni akitsuummik akileeqqusinissap pinngitsoortinnissaanut imaluunniit ilaannakuusumik akitsuummik matussusiisumik taamaallaat akileeqqusisoqartarnissaa pisariaqalersinnaavoq. Aalajangersagaq taamatut aalajangiinissamut Naalakkersuisunut periarfissiivoq, aalajangersimasumik imaluunniit tamanna pillugu nalinginnaasumik maleruagassaliornikkut.

Atuisut tamakkiisumik akiliuteqarnissaat pillugu anguniakkap naammassineqarnissaa siunertaralugu naleqquttuussaaq, akissarsianut immikkoortumi ataatsimi atorineqartumut ingerlaarnermut aningaasartuutit tunngavigalugit akitsuutitut akiliutinullu akigititassanik naatsorsuisoqarpat, soorlu ileqqoq malillugu nakkutilliinermik aaqqissuussinerni arlalinni taamaaliortoqartartoq. Taamaalilluni akitsuutini aalajangersarnerup paasiuminartuunissaa qulakkeerneqassaaq. Immikkoortunilu arlalinni nalimmassaarisarnissap eqqarsaatigineqarnissaa pisariaqarsinnaavoq. Assersuutitut eqqaaneqarsinnaavoq, aalisakkerivinnik nakkutilliinerit annertussutsit tunngavigalugit akitsuutini aningaasalersorneqarneri. Tamanna isumaqarpoq akitsuutip nakkutilliinerullu annertussusiata akornanni aalisakkerivinnut ataasiakkaanut toqqaannartumik ataqatigiittoqannginnera.

Immikkut nakkutilliinermi pissusilersornernut iluarsiiisutissatut akiliuteqartitsinissamut periarfissaqarsinnaavoq.

Imm. 2. Aalajangersagaq niuertarfinnut niuernermik ingerlataqartunut imaluunniit suliffeqarfimmut ataatsimut, iluanaaruteqarnissaq siunertarinagu inuussutissarsiutigiginagu inuussutissanik suliarinnittumut imaluunniit niuertumut, assersuutigalugu inunnik ikiuiniarnermut atatillugu, akitsuutitut suliffeqarfiit inuussutissalerisut ilaatittannginnissaanut periarfissiivoq. Tassani taamaallaat pineqarpoq, inatsisissatut siunnersuummi § 22, imm. 1-imut malillugu akitsuutini akiliineq pillugu suliffeqarfiit ilaasa ilaatittannginnissaat, suliffeqarfimmut allanut akitsuutit qaffasissusaanut sunniuteqartussaannngitsumik.

Imm. 3 aamma 4. Nakkutilliinermi oqartussat nakkutilliartorlutik pulaarnerannut nakkutilliinerannullu matussutissatut akitsuutit akilernissaannut akileeqqusinissamullu kiisalu immikkut sullissinernut niuertitsinernullu akiliutit pillugit maleruagassanik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput, tassunga ilanngullugu akuersissutit, nalunaarutit misissuinerillu pillugit.

Imm. 5. Aalajangersakkap tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit akitsuusiisoqannginnissaa pillugu nalunaarusiornikkut malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput.

Kapitali 11-mut

Nakkutilliineq, nakkutilliinermi angusat tamanut saqqummiunneqarneri aamma siumoortumik akuersineq il.il.

Kapitali inatsisip matuma eqqortinnissaanik oqartussat nakkutilliinerat kiisalu nakkutilliinermi inernerit tamanut saqqummiunnissaat pillugu maleruagassanik aalajangersaanissamut Naalakkersuisunut piginnaatitsivoq. Inatsisissatut siunnersuut nakkutilliinerup ingerlanneqarneranut atatillugu pisortat namminersortullu illuutaannut nakkutilliisut isersinnaanerisa annertusineranik imaqarpoq. Paasissutissat suut nakkutilliisup pissarsiarisinnaanera erseqqissarneqarput. Taamaaliortoqarpoq aalajangersagaq ullutsinnut naleqqunnerulersinniarlugu, taamaalilluni nakkutilliisooq paasissutissanut taamaallaat elektroniskimik nassaarineqarsinnaasunut aamma isersinnaaniassammat. Nutaatullu suliffeqarfik inuussutissalerisooq noqqaasoqarneratigut nakkutilliinerup naammaginatsumik ingerlannissaanut paasissutissat nakkutilliisumut attuumassuteqartut tamaasa tunniuttussaavai. Tamatumani nakkutilliisup nakkutilliinermik ingerlatsisinnaanera aamma paasissutissanik attuumassuteqartunik pissarsisinnaanera qulakkeerneqarpoq, suliffeqarfinnut kiisalu atuisunut iluaqutaasumik naammaginatsumik tunngaveqarluni aalajangiisoqarsinnaalluni. Aammattaaq inatsisissatut siunnersuut nakkutilliinermi inernerit kiisalu pineqaatissiinerit tamanut saqqummiunneqartarnissaat pillugu aalajangersakkamik imaqarpoq. Taanna suliffeqarfiit inuussutissalerisut qaffasissumik pitsaassuseqartitsinissaannik atuisunut suli annerusumik qulakkeerinneqataavoq. Tamanut saqqummiussinikkut, atuisut nioqqutissamik pisinnginnerminni suliffeqarfiup inuussutissalerisup pisortanit nalilivigineqarnerata takunissaanut periarfissaqalerput. Taamaaliornikkut suliffeqarfiit inuussutissalerisut sorliit inuussutissat pillugit inatsimmik eqqortitsinersut atuisunit takuneqarsinnaalerput. Qanoq aamma qaqugu tamanut saqqummiussineq pisassanersoq nalunaarummi aalajangersarneqarumaarpoq, periarfissaasinnaasorli tassaasinnaalluni suliffeqarfimmi inuussutissalerisumi imaluunniit namminersorlutik oqartussat tamanut ammasumik nittartagaatigut angusarisanik saqqummiussisoqartoq.

§ 23-imut

Aalajangersakkap pingaartumik inuussutissat akuutissatigut imaluunniit toqunartunik mingutsinneqarsinnaaneri immikkut aarlerinaateqartillugit, imaluunniit inuussutissatut naatsorsuussanut atorineqarnissaa eqqarsaatigineqarpoq. Assersuutigalugu taaneqarsinnaapput inuussutissat, oqunnik toqunartulinnik imaluunniit tappiorannartunik napparsimalersitsisinnaasunik aarlerinartoqartillugu, aamma inuussutissatigut pisariaqartitanik naammassinninnissaq siunertaralugu inuussutissat immikkut katitigaasut.

Aallaaviatigut immikkut nakkutilliinermut atasunut aningaasartuutitut suliffeqarfiit akiliisassapput, tamanna inatsisissatut siunnersuummi § 22 naapertorlugu.

Imm. 2. Aalajangersagaq taanna inuussutissanik nersutillu nappaataannik inunntut tunillaassorsinnaasunik nakkutilliineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 17, 28. oktober 1993-imeersumi § 4-mik ingerlatitseqqinneruvoq. Aalajangersagarli allannngortinneqarpoq, tassa Kalaallit Nunaat illoqarfinnut atasunik peqqinnissaqarfinnut agguagaajunnaarmat.

Aalajangersagaq allannngortinneqarpoq taamaalilluni siunissami Kalaallit Nunaanni Uumasunut Nakorsaqarfik Inuussutissalernermullu Oqartussaasut inatsimmi matumani eqqiluisaarnissamut tunngasutigut maleruagassat malillugit nakkutilliisuussallutik, peqqussummilu atuuttumi allassimasutut pinnatik, tassa peqqinnissaqarfimmi nunap aggornerani immikkoortortat tassaassasut nakkutilliisussatut piginnaaffilerneqarnikuusut. Aalajangersagaq nakkutilliinermi oqartussaasunut inuussutissanik passussiviusuni akiliuteqartitsisartuni-, atorfinitsitsinermut- suliffeqarfimmullu tunngasunik suliaqarfiusunik nakkutilliisarnissamut inatsisitigut tunngavissiivoq. Taamaaliortoqarpoq, Kalaallit Nunaanni suliffinni pisortallu suliffiini inuussutissanik piareersaanermi pitsaasumik eqqiluisaarnikkut atugaqarnissaq qulakkeerniarlugu. Nakkutilliineq sapinngisamik mianersortumik akuerineqarsinnaasumik ingerlanneqassaaq, aammalu pisariaqanngitsumik uivertitsinatik. Oqartussat nakkutilliinermi pulaarnerit suliffeqarfiup sulineranut pisariaqanngitsumik akornusersuutaanngitsumik, aamma nakkutilliinermi pulaarneq pisisartunut, sanilinet allanullu pisariaqanngitsumik uivertitsinatik ingerlattarnissaa isumagissavaat.

Imm. 2. Aalajangersagaq taanna Kalaallit Nunaanni Uumasunut Nakorsaqarfik Inuussutissalerinermullu Oqartussat saniatigut inuussutissanik tunisassiornermut, tunisinermut uninngasuuteqartarnermullu atatillugu eqqiluisaarnikkut pissutsinik nakkutilliisussanik allanik piginnaatitsinissamut Naalakkersuisut periarfissinneqarput, piginnaasassat pisariaqartut pigineqartutut nalilerneqarpata. Kisianni taamatut piginnaatitsisoqartillugu tamatigut Uumasunut Nakorsaqarfik Inuussutissalerinermullu Oqartussanut attaveqartoqartassaaq.

Imm. 3. Toqoraavinni neqinik nunatsinnut tunisassiarineqartunik tassunga ilanngullugit nakkutilliinerup qanoq ingerlanneqartarnissaa kiisalu suliffeqarfiup nakkutilliisunut qanoq ikiuuttarnissaa pillugu, nakkutilliinermi suut piumasaqaataassanersut malinneqassanersullu, qanorlu akulikitsigisumik nakkutilliisoqartassanersoq aammalu inuit kikkut nakkutilliisuusinnaanersut pillugit Naalakkersuisut matumuuna nalunaarutikkut erseqqinnerusumik malittarisassalorsinnaanerat periarfissinneqarpoq.

§ 24-imut

Aalajangersagaq siunnersuutigineqartoq inuussutissat pillugit inatsimmi imarineqartut piumasagaatit eqqortinnissaasa qulakkeerneqarnissaannut pisariaqartutut isigineqartunik aalajangiinissamut, tassunga ilanngullugu nalunaaruteqarluni erseqqissaanerit, peqqusinerit inerteqqutillu pillugit Naalakkersuisunut inatsisitigut tunngavissiivoq.

Erseqqissaaneq tassaavoq inatsisip eqqortinneqarnissaanik erseqqissaaneq. Assersuutaasinnaavoq suliffeqarfimmi inuussutissaleriffiusumi pequtit pitsaasuunissaat eqqiaruminartuunissaallu.

Peqqussuteqarneq tassaavoq pissutsit aaqinneqarnissaannut siumut sammisumik suliffeqarfik immikkut iliuuseqaqqullugu naalakkiineq. Pissuseq ataaseq inatsisinut akerliuppat aaqinneqanngippallu tamanna pillugu nakkutilliisoq suliffeqarfimmut peqqusissaaq. Soorlu assersuutigalugu tassaasinnaavoq neriniartarfiup nammineq nakkutilliinerminik pitsaanerulersitsinissaa taamaalilluni maskiinat torersumik salinneqartalerlutik.

Inerteqqummi pineqarpoq piumasagaatit ilaasa naammassineqarnissaannut suliffeqarfiup aalajangersimasumik iliuuseqarnissaanut inerteqquteqarneq. Arlalitsigut inerteqqut suliffeqarfiup ingerlataasa ilaannut ataasiinnarmut tunngasuusarpoq. Tamanna assersuutigalugu tassaasinnaavoq, kaagip cremetaata bakteriaqarpallaarnera pissutigalugu iffiorup flødekagenik sanaqqusaananilu tuniniaaqqusaannginnera. Iffiorlorli inuussutissanik kissartumik suliarineqartunik soorlu iffianik rundstykkenillu iffiorsinnaavoq, nioqqutissat taakkua ajoquteqanngippata. Iffiorup pissutsit aaqqippagit aamma inuussutissat pillugit inatsimmik naammassinnittumik kagecremeliorsinnaalerpat, aatsaat Kalaallit Nunaanni Uumasunut Nakorsaqaarfik Inuussutissalerinermullu Oqartussat inerteqqutertik utertissinnaalissavaat. Aamma suliffeqarfik piumasagaatit aalajangersimasut naammassisimatinnagit inuussutissanik sanaartorlunilu nioqquteqarsinnaannginnera pillugu inerterneqarsinnaavoq. Piumasagaatit taakku pisut ilaanni suliffeqarfiup nammineq akisussaaffigineq ajorpai. Assersuutaasinnaavoq imermik pilersuiffimmiit erngup tunisassiornermi atorineqartup bakteriaqarnera, taava inuussutissanik nakkutilliisut inuussutissanik sanaartornissamut tuniniaanissamullu inerteqquteqarsinnaapput. Aatsaat imeq bakteriaqarunnaarpat, inerteqqut atorunnaarsinneqassaaq. Suliffeqarfik naak siusinnerusukkut erseqqissaateqarfigineqaraluarluni peqquneqaraluarlunilu malittarisassanik unioqqutitsisaqattaarpat pissutsinillu aaqqiinngippat inuussutissanik sanaartorneq tuniniaanerlu tamaat uumasunut nakorsaqaarnermut inuussutissalerinermullu oqartussanit inerteqqutigineqarsinnaavoq. Suliffeqarfik maleruagassanik eqqortitsisinnaalluni eqqiaanerullu siunissami ingerlanneqartarnissaa pillugu iliuusissatut pilersaarusiorluni takutitsisinnaalernissami tungaanut Uumasunut Nakorsaqaarfik Inuussutissalerinermullu Oqartussanit matuneqarallarsinnaavoq. Assersuutigalugu tassaasinnaavoq, suliffeqarfiup ininik tunisassiorfiusunik iluamik saligaatsuutitsisinnaannginnera. Nakkutilliisoq init saligaatsuutinnissaat pillugu siusinnerusukkut erseqqissaasimassaaq peqqussuteqarlunilu, suliffeqarfimmi peqqussutigineqartut taakkua malinneqarsimanatik. Taamaattumik nakkutilliisoq naliliisariaqarluni, eqqiluisaarnissaaq pillugu malittarisassanik suliffeqarfik malinnikkusunngitsoq

piumassuseqaraniluunniit, taamaattumillu suliffeqarfiup ingerlaannarnissaa illersorneqarsinnaanani. Taamaattumik Uumasunut nakorsaqaarnermi- inuussutissalerinermilu Oqartussaasut suliffeqarfimmi inuussutissanik sanaartornerit nioqquteqarnerillu tamaasa inerteqqutaatissavai. Inerteqquteqarnerup atornerqartarneranut assersuutaasinnaasoq alla tassaasinnaasarpog niuertarfiup peqqumaasiviani, assersuutigalugu uumasunit ajoqutaasunit takussutissat soorlu terissat anaani nakkutilliisup nassaarsimanera. Teriaqarnerata kingunerisinnaavaa taakku nioqqutissanik mangiarsimanerat ananillu mingutsinneqarsimallutik. Taamaattumik nakkutilliisup nioqqutissanik tuniniaanerit tamaasa inerteqqutigissavai. Inuussutissanik nakkutilliisup inerteqqut aatsaat atorunnaarsissavaa suliffeqarfik peqqumaasivimmini saliiimappat aammalu teriaqaleqqinnginnissaa qulakkeerneqarpat.

Nioqqutissat inuussutissat pillugit inatsimmi piumasaqaatini aalajangersarneqarsimasunik naammassinninngitsut nuunneqassanngitsut imaluunniit passunneqassanngitsut, nalunaaqutsersorneqassasut, pissusai allanngortinneqassasut, aserorterneqassasut, suliffeqarfiup inuussutissalerisup nioqqutissat kingusinnerusukku tuniniaaffiusumiit utertissagai, imaluunniit suliffeqarfik inuussutissalerisog utaqqiisaasumik suliarinninnini nittarsaassiniluunniit unitsissagaa aalajangerneqarsinnaavoq.

Taamaalilluni maannakkut inatsisitigut inissisimanermi allannguisoqarnissaa siunertarineqanngilaq. Inuussutissanik sanaartorneq nittarsaassinerillu il.il. ingerlatsinerit paasiuminaatsuusinnaapput, kingunerlutsitsisinnaasut kukkusoqarsinnaallunilu, inuussutissat inunnit nerisassatut naleqqukkunnaarlutik, salloqittaanermik kinguneqartitsilluni allatigulluunniit inuussutissat siunertamut eqqarsaatigineqartumut naleqqukkunnaarsillugit.

Taamaattumik suliffeqarfiit aqqissuunnerinut ingerlatsinernullu, aamma inuussutissat katitigaanerinut, nalunaaqutsersornerinut il.il. arlalissuarnik piumasaqaateqarpoq, kapitalit siuliini tamatumuuna nassuiaatit naapertorlugit. Inuussutissanut tunngasut assigiinngisitaartuuneri paasiuminaatsuunerilu kiisalu atortorissaarutit suleriaatsillu nutaat ineriartortinneri, tunisassiat nutaat ineriartortinneri, malittarisassaliornerit nunanut tamalaanut tunngasuulerneru aamma atuisut kissaataasa isumaasalu eqqarsaatigineqarnerisa kingunerisaanik inuussutissat pillugit inatsit annertunerulerpoq paasiuminaannerulerlunilu.

Suliassaqarfimmik illersorneqarsinnaasumik aqutsinissaq qulakkeersinnaajumallugu malittarisassat aamma malinneqarnerisa qulakkeerneqarnissaannut oqartussat naleqquttunit sakkunik arlalinnik pigisaqartariaqarput. Taamaattumik suliffeqarfimmut inerteqquteqarnissaq peqqussuteqarnissarlu pisariaqarpoq taamaalillunilu malittarisassat eqqortinneqarnissaat qulakkeerlugu. Inuussutissat pillugit inatsisip eqqortinneqarnissaanut iliuitsit suut aallartinneqassanersut imaluunniit unitsinneqassanersut pillugit suliffeqarfimmut erseqqissaanissaq aamma pisariaqarpoq, taakkulu inuussutissanik tunisassiornermi atortussiassat aalajangersimasut atornerqarnissaannut inerteqqussuteqarnermiit suliffeqarfiup nammineq nakkutilliisarnerata allanngortinnissaanut peqqussuteqarnermut imaluunniit inuussutissat aserorterneqarnissaannut peqqussutaasinnaapput.

Inerteqqutit peqqussutillu amerlanerit suliffeqarfiup aqqissuunneranut, eqqiaanermut, aserfallatsaaliinermut ingerlatsinerullu tunngasuusarput, tassunga ilanngullugu kukkunerit assigisaalunniit paasineqartut pinngitsoortinniarlugit suliffeqarfinni inuussutissalerisuni suleriaatsit ilanngunneqarnissaat pillugu peqqussuteqarneq. Inerteqqut peqqussullu, tunisassiornermi eqqiluisaarnerup ingerlatsinerullu iluarsineqarnissaannik pitsaanerulernissaannillunniit siunertaqartut, annertuumik atornerqarput aamma kalaallit atuisut qulakkeerunniarlugit pisariaqartuusinnaallutik.

Suliffeqarfinnut, pingaarnermik tunisassiorturnut, kiisalu inuussutissanik tunisassiorturnut allanut, suliarinnittartunut, uninngasuuteqartartunut, assartuisartunut, nittarsaassisartunut aggiussisartunullu aalajangersagaq manna malillugu peqqussuteqarneq inerteqquteqarnerlu sammitinneqassapput.

Tulliuttut tassaapput aalajangersagaq manna malillugu peqqussutigineqarsinnaasunut assersuusiat:

- Nammineq nakkutilliineq, assersuutigalugu maskinanik eqqiaanerit
- Inuussutissanik piujunnaarsitsineq, allanngortitsineq, kiisalu assersuutigalugu mingoqalersimasunik utertitsineq

Tulliuttut tassaapput aalajangersagaq manna malillugu peqqussutigineqarsinnaasunut assersuusiat:

- Inuussutissanik assersuutigalugu mingoqalersimasunik nioqquteqarnissamik allatullu tunniussinissamik inerteqquteqarneq
- Inuussutissat arlaannik init ilaanni akuutissallu ilai atorlugit tunisassiorneq

Allattorsimaffiit tamakkiisuunngillat.

Imm. 2. Aalajangersakkami siunnersuutigineqartumi suliffeqarfiup akisussaasup akiligaanik aaqqiinernik taaneqartunik nakkutilliinermi oqartussat ingerlataqarnissaannut tunngavissiiisoqarpoq, aaqqiinerit kinguneqarluartumik naammassineqarnissaasa qulakkeerneqarnissaat piffissaq allatigullunniit peqquteqartumik tamanna nakkutilliinermi oqartussat pisariaqartutut naliliiffigippasuk. Aamma suliffeqarfik eqqorneqartoq assersuutigalugu peqqissutsimut ulorianartunik nioqqutissanik ataatsimoortunik utertitsisimangippat imaluunniit aserorterisimangippat aalajangersagaq aamma atornerqarsinnaavoq.

Imm. 3. Aalajangersagaq ingerlatsinerup ingerlatiinnarnissaanut inerteqquteqarnissamut periarfissiivoq aamma eqqiluisaarnermut imaluunniit nittarsaassinermi pissutsinut tunngatillugu inatsisissatut siunnersuummi imaluunniit akitsuutit akiliutillu pillugit inatsisissatut siunnersuummi § 22 aalajangersakkat malillugit pisussaaffinnik naammassinnittoqannginnera pissutigalugu inerteqqutigineqartut peqqussutigineqartullunniit suliffeqarfimmit malinneqanngippata akuersissut arsaarinnissutaasinnaalluni. Pisuni taamaattuni akuersissummik arsaarinninnissami suliffeqarfiup

ingerlatsiinnarneranut atatillugu peqqissutsimut tamanna annertuumik aarlerinaateqarnersoq apeqqutaasassaaq.

§ 25-imut

Aalajangersagaq Inuussutissanik nersutillu nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik nakkutilliineq pillugu Inatsisartuut peqqussaani nr. 17, 28. oktober 1993-immersumi § 8-imik nangitsineruvoq, taamaattorli allannguutigalugu naalakkiutip tunniunneqartup assilineqarneranik Naalakkersuisunut nassiussisoqartarunnaassammat, taarsiullugu Naalakkersuisut aallartitaanut Uumasut Nakorsaarfik Inuussutissalerinermullu Oqartussanut nassiussisoqartalissaaq.

Eqqiluisaannginnikkut pissutsit atuuttut pitsanngorsaaviginissaannut piginnittunut, aqutsisunut siulersuisunullu nakkutilliisup peqqusisinnaaneranut aalajangersagaq tunngavissivoq, taamaalilluni inatsit una imaluunniit inatsimmik tassannga tunngaveqartumik najoqqutassanut aalajangersarneqarsimasunut naapertuutilerlutik. Nakkutilliinermut misissuinermullu atatillugu peqqussuteqarnermi tamanna tamatuma kingorna piginnittunut, aqutsisunut siulersuisunullu nalunaarutigineqassaaq. Tamanna pillugu nalunaarusiortoqassaaq, tassani amigaatit nassuiaatigineqassallutik, kiisalu suliffeqarfiup sukutsiani amigaatit paasineqarsimanersut ilisimatitsissutigineqarlutik. Aammattaaq aalajangersakkamut imaluunniit aalajangersakkanut unioqqutinneqartutut isigineqartunut innersuussisoqassaaq, aammalu kukkunernut amigaatinullu naapertuuttunik suliffeqarfiup iluarsisassaanut piffissaliisoqarluni. Kukkunerit amigaatillu iluarsineqartussat tunngavigalugit ataasiakkaatut naliliinerit naapertorlugit piffissaliisoqartassaaq. Taamatut naalakkiineq allakkatigut nalunaarutigineqassaaq naalakkiummilu takuneqarsinnaassaaq suliassaqarfimmi inatsisit naammassisinnaajumallugit inuussutissaleriffimmi eqquluisaarnikkut suut aqqitassaanersut. Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi illuatungerisap tusarniarneqarnissaa pillugu maleruagassanut peqqussut ilaavoq, taamaalilluni kukkuneq amigaatilluunniit paasineqartut kiisalu oqartussat peqqussuteqarniarlutik iliuseqalersaarnerat pillugu piginnittut, aqutsisut siulersuisulluunniit oqartussanit nalunaarfigineqassallutik.

Imm. 2. Aalajangersagaq Nakkutilliisut peqqussutigineqartoq malinneqartinnagu suliffeqarfimmik matusisinnaanerannut piginnaaffiliivoq. Inuussutissat eqqiluisaarnikkut illersorneqarsinnaanngitsut innuttaasunut tunineqannginnissaat aalajangersakkami qulakkeerneqassaaq. Eqqiluisaannginnerit iluarsineqarpata aamma iluarsineqartut nakkutilliisumit akuerineqareerpata, suliffeqarfiup ingerlatani aallarteqqissinnaavai.

§ 26-imut

Aalajangersagaq taanna inuussutissanik nersutillu nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik nakkutilliineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 17, 28. oktober 1993-imeersumi § 9-mik ingerlatitseqqinneruvoq.

Inuussutissat nalinginnaasumik atorneqarnerminni nappaatinik tunillaassinnaasutut imaluunniit napparsimalersitsinnaasutut naatsorsuutigineqartut imaluunniit toqunartoqalerneramik kinguneqarsinnaasut tuniniarneqarnissaasa, tunniunneqarnissaasa inerteqqutaatinnissaannut aalajangersagaq nakkutilliisunut tunngavissiiuvoq. Nakkutilliisoq aammattaaq inuussutissanik nioqquteqarnissamut, tunniussinissamut tunisiinnarnissamut peqqiilliutaasinnaanera, asiusimanera, mingutsinneqarsimanera, kukkusumik suliarineqarsimanera allatulluunniit inunnit nerineqarsinnaasutut naleqqutinnginnera pissutigalugu inerteqquteqarsinnaavoq. Inerteqqut pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi illuatungeriinnik tusarniaaneq pillugu malittarisassanut ilaavoq, taamaalilluni pisortat illuatungerisanut nalunaaruteqassallutik tassa piginnittunut, aqutsisunut imaluunniit pisortanut kukkussutit amigaatigisallu erseqqinnerusumik taaneqartut paasineqartut, aammalu inerteqquteqarnissaq pisortanit siunertarineqartoq. Nappaatit pitsaaliornissaannut aamma nerisassat toqunartoqalersinnaanerisa minnerpaaffissaaniitinnissaannut aalajangersagaq iluaqutaassaaq.

Aalajangersagaq manna malillugu inerteqquteqarneq suliffeqarfinnut, pingaarnertut tunisassiortunut, aamma inuussutissanik tunisassiortunut, suliarinnittartunut, uninngasuuteqartartunut, assartuisartunut, nittarsaassisartunut pilersuisunullu allanut aammattaaq atuutissaaq.

§ 27-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq Naalackersuisunullu piginnaatitsilluni inuussutissaleriffiit inuussutissanik tunisassiornissamut ilisimasalinnit siunnersorneqarnissaanik aammalu inuussutissanik passussinermi piumasaqaataasut pillugit piumasaqaateqarnissamut imaluunniit pisortaasoq sulisullu soorlu eqquluisaarnermik pikkorissarnissamik piumaffigineqarnissaanut imaluunniit suliassamik aalajangersimasumik sullissisinnaanngorlugit aalajangersimasumik ilinniagaqarsimanissaanik piumasaqaateqarnissamut. Eqqiluisaarnissamut pikkorissaanerit tamakku Uumasunut Nakorsaqqarfik Inuussutissalerinermullu Oqartussanit akuersaassapput. Uumasunut Nakorsaqqarfik Inuussutissalerinermullu Oqartussat eqqiluisaarneq pillugu pikkorissarnernik neqerooruteqartarnerit aallartissimavaat, suliffeqarfinnut, pingaarnertut tunisassiortunut aamma suliffeqarfinni inuussutissalerisuni sulisunut eqqiluisaarneq pillugu paasissutissat assigiiarnissaat qulakkearniarlugit.

Imm. 2. Siunnersuinermut tunngasunik aamma ilinniartitaanermut peqqussutaasumut tunngasunik maleruagassanik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput, taamaaliornikkut immikkoortumi assigiiaartumik suleriaaseqarnissaq qulakkeerneqarluni.

§ 28-imut

Aalajangersagaq taanna inuussutissanik nersutillu nappaataannik inunntut tunillaassorsinnaasunik nakkutilliineq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 17, 28. oktober 1993-imeersumi § 5-mik ingerlatitseqqinneruvoq. Aalajangersagaq aammattaaq qallunaat inuussutissalerinermi inatsisaanni § 53-p atuuttup assingaa, inuussutissalerineq pillugu inatsit 1973-imili § 45 atuutilersinneqarmalli allangortinneqarnikuusimanngitsoq.

Aalajangersakkami Uumasunut Nakorsaqaarfik Inuussutissalerinermullu Oqartussat (matuma kingorna inuussutissalerinermi oqartussaasut) nunatsinni suliffeqarfinnut inuussutissalerisunut kalerreeqqaarani nakkutilliiartortarnissaannut piginnaaffiliinikkut innuttaasut peqqissusaat inuiaallu kalaallit ataatsimut isigalugit nalinginnaasumik peqqissuunissaat qularnaarneqassaaq. Kalerreeqqaarani nakkutilliiartortarneq sakkussaavoq pingaarutilik suliffeqarfiit inuussutissalerisut sukkulluunniit inuussutissanik suliarinninneranni, uninngasuuteqarneranni assartuisarnerannilu kiisalu inuussutissalerinermi eqqiluisaarnissap suli inatsisini aalajangersagaasup malinneqartuarnissaa qulakkeerumallugu. Taamaaliornikkut inuussutissaatsitta qaffasissumik pitsaassuseqarnissaat siuariartissinnaavarput, taamatullu suliffeqarfiit inuussutissalerisutut akuerisaasut tamarmik tunisassiaasa nerineqarsinnaasunik il. il. nioqquteqarnerat atuisunit tatigineqarluni. Tamatuma saniatigut kalerreeqqaarani nakkutilliiartortarneq suliffeqarfinni inuussutissalerisunut inuussutissanik isumannaatsuutitsinissaminnik sukkulluunniit avaqqutaariniarnissaannut pinaveersaartitsinermut kajumissaarutaasinnaavoq.

Aalajangersagaq pisortani soorluttaaq aamma nammineq illuutitut nakkutilliiartortarnissamut takusaasarnissamullu tunngavissiiuvoq.

Pisortat illuutai assartuutaalu inuussutissaleriffiusut uninngasuuteqarfiusullu eqqarsaatigalugit, tassani erseqqilluinnarpoq, inuussutissalerinermi oqartussaasut sukkulluunniit atorsinnaasumik uppernarsaasiinikkut eqqartuussivimmiillu akuersissuteqaratik taakkununga nakkutilliiartortarsinnaatitaallutillu takusaajartorsinnaatitaapput, inuussutissalerinermi inatsimmi nalinginnaasumik nakkutilliisarnermi ilaatut piomasaaqatit malinneqarnerisut qulakkeerniarlugu.

Taamaattorli nammineq illuutitut inuussutissalerinermi oqartussaasut isersinnaatitaanissaat tamatigut erseqqissuuneq ajorpoq. Aallaaviatigut nammineq illuutit eqqartuussivimmiit akuersissuteqanngitsumik iserfigineqarsinnaaneri Tunngaviusumik Inatsimmi § 73-kkut illersugaammata (Piginittuussuseq ajortumiitsaaliugassaalluinnassaaq), matumani pingaaruteqarluinnartuuvoq inuussutissalerinermut oqartussaasut taakkununga

isersinnaatitaanissaasa tamatumuuna tunngavissaqarluarnissaat. Nammineq illuutini inuussutissanik suliarinnittoqarneranik imaluunniit uninngasuuteqartoqarneranik nioqqutigineqartussatut eqqarsaatigineqartunik, imaluunniit suliffeqarfiup pisiarisartagaanut, naatsorsuutaanut, kiisalu suliffeqarfiup ingerlanneqarneranut tunngasunik paasissutissanik allanik uninngasuuteqartoqarnera tunngavissalimmik pasitsaanneqartillugu tamatuma kingorna inuussutissalerinermi oqartussaasut nammineq illuutinut isersinnaatitaallissapput.

Tamanna assersuutigalugu pisinnaavoq savaatillit namminneq illuutiminni savanik toqoraallutillu uullisarpata, imaluunniit inuit nammineq angerlarsimaffimminni inuussutissanik suliarinnippata internetsikkut tuniniarnissai siunertaralugit tuniniaanerlu ataasiaannarani pisimappat, imaluunniit suliffeqarfiup piginnittua imaluunniit suliffeqarfimmi sulisoq suliffeqarfiup allagaataanik angerlaassisimappat inuussutissalerinermi nakkutilliisunut pissutsit ilaannik isertuussiniarsaraluni.

Pasitsaassaqaarneq erngertumik iliuuseqartoqangippat atonerlunneqarsinnaasoq inuussutissalerinermut oqartussaasut nalilerpassuk, inuussutissalerinermut oqartussaasut illuummut inuussutissanik tunisassiorqortoq suliarinnittoqartorluunniit tunngavissalimmik pasitsaassaqartillugit, imaluunniit suliffeqarfiup allagaataanik suliffeqarfiup ingerlanneqarneranut tunngasunik paarisaqartoqartoq tunngavissalimmik pasitsaassaqartillugit inuussutissalerinermi oqartussaasut ingerlaannaq isersinnaatitaanissartik piumasarisinnaavaat. Tamanna assersuutigalugu pisinnaavoq inuussutissalerinermi oqartussaasut takusaanginneranni inuussutissanik angerlarsimaffimmiittunik piginnittup annissuinissaa imaluunniit allagaatinik aserorterinissaa aarlerinaateqartillugu.

Pasitsaassaqaarneq asuliinnaangitsoq isumaqarfigineqarpat, atortut paasissutissallu allat pissutsinut siuliani taaneqartunut ilumut attuumassuteqartut tunngavissalimmik inuussutissalerinermi oqartussaasunit pasitsaanneqarpata taakkua politiinut saqqummiunneqassapput. Tamatuma kingorna inuussutissalerinermut oqartussaasut politiit peqatigalugit uppernarsaatissat tunngavissalimmik pasitsaassaqaarnermut ilumut naammannersut nalilersussavaat, tamatuma kingorna inuussutissalerinermi oqartussat illuummut pasitsaassaqaarfiusumut isersinnaatitaanissartik piumasarisinnaavaat.

Nakkutilliisoq peqquneqarani akuliuffigineqartumut kinaassutsiminik uppernarsaatini takutissavaa, aamma inuup pineqartup oqartussat kikkut sinniisuuffiginerlugit kiisalu pineqartup kinaassusia pillugu paasissutissanik kinaassuserneqarsinnaasunik imalimmik takutitsissalluni.

Suliffeqarfiup oqartussaaffigisaanut ininut il.il. tamanut nakkutilliisoq isersinnaalersillugu aalajangersakkakut piginnaatitsisoqarpoq. Nakkutilliisoq paasissutissanik tamanik tunineqarnissaminut pisinnaatitaaffeqarpoq, aamma elektronikkikkut pigineqartunik kiisalu uumasunik piginnittup pillugit allattuiffiit, peqqissusermi killiffinnik imaqartut nalunaarsukkat

tassunga ilanngullugit akiuussutissanik kapisisarnermi killiffik il.il., inatsit una imaluunniit inatsimmik tassanga tunngaveqartumik najoqqutassat malillugit inuussutissanik nakkutilliineq ingerlassinnaajumallugu. Inuussutissanik nakkutilliinermut atatillugu pingaaruteqarluinnarpoq, nakkutilliisup nakkutilliineq ingerlanniarlugu ininut tamanut il.il. isersinnaanissaa.

Aammattaaq aalajangersagaq pissutsini assersuutigalugu inuussutissat peqqinnissamut aallerinaateqarsinnaasut nioqqutigineqarsinnaaneritut, akisussaasorlu tamatuma pinngitsoortinnissaanut ikiuukkusunngitsillugu qitiulluinnartumik inissisimasussaavoq.

Uumasunut Nakorsaqaarfik Inuussutissalerinermullu Oqartussaasut nakkutilliinissaminnut tamanna pisariaqartillugu politiit ikiuuteqqullugit qinnuigisinnaavaat.

Suliffeqarfimmik piginnittoq imaluunniit inuk alla inuussutissanik tunisassiortoq, suliarinnittoq, assartuisartoq imaluunniit inuussutissanik nioqqutigineqartussatut eqqarsaatigineqartunik uninngasuuteqartoq, inuussutissalerinermi oqartussat nakkutilliartorneranni isitsaaliuisoq imaluunniit allagaatinik suliffeqarfimmut ingerlanneqarneranullu tunngasunik inuussutissalerinermi oqartussaasut nakkutilliinermi pisariaqartitaannik tunniussiumanngitsillugu, tamatumuuna inuussutissalerinermi oqartussaasut nakkutilliinerup ingerlanneqarnissaa qularnaarniarlugu politiiniit ikiorserneqarnissartik pisariaqartissinnaavaat. Inuussutissalerinermi oqartussaasut politiinut siumut kalerrissinnaapput nakkutilliartornerminni ikioqqullutik suliffeqarfik imaluunniit inuk nakkutilliartorfigineqartussaq piuminaalliussasooq ilimagineqarpat, imaluunniit tamanna pisariaqassappat inuussutissalerinermi oqartussat politiit tassunga aggeqqusinnaavaat.

§ 29-imut

Aalajangersagaq nakkutilliinerup ingerlanneqarneranut taamaalillunilu inuussutissat isumannaatsuutinnerinut toqqaannartumik pingaarutillip, siunertaraa inatsimmik aqutsinermi paasissutissanik pisariaqartinneqartunik taamatut ittunik nakkutilliinermi oqartussat pissarsisinnaaneriniq qulakkeerinninnissaq.

Nakkutilliinerup naammaginartumik ingerlanneqarnissaanut nakkutilliisup pisariaqartitai paasissutissat pillugit suliffeqarfimmut inuussutissalerisumut nakkutilliisup piumasaqarsinnaaneranut aalajangersagaq piginnaatitsivoq. Nakkutilliinerup ingerlanneqarnissaanut paasissutissanik attuumassuteqanngitsunik suliffeqarfik inuussutissalerisoq tunniussissanngilaq, assersuutigalugu inuussutissanik nakkutilliinermut atatillugu naatsorsuutiniq imaluunniit sulisut sulinermi atugarisaat pillugit nassuiaatit takutinneqartussaangillat. Suliffeqarfik inuussutissalerisoq nakkutilliinermi, misiligutissatut tigusinermi, atortunik naqitanik aamma elektronikkikkut nalunaarsukkanik naqitanik assiliinermi tunniussinermilu, tamanna pisariaqartinneqarpat nakkutilliisumut ikiuutissaaq. Suliffeqarfimmi sulisut maskiinat assigiinngitsut suliffeqarfimmi sumiinersut ilisimasaqarluarnerupput, tamannalu nakkutilliisumut annertuumik

iluqautaasinnaavoq. Nakkutilliisoq oqaasiinnartigut paasissutissinneqarpat takusaanermut imaluunniit nakkutilliinermut attuumassuteqarsinnaasunik, taava tamatumuuna pisortat ingerlatsineranni suliasat suliarineqartarneri pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 9, juni 13, 1994-imeersumi tunngavigineqartut naapertorlugit paasissutissat imarisai pillugit allakkialiortoqassaaq.

Aalajangersakkap malitsigisaanik inatsisip atuuffiata iluaniittunik akitsuutunik akiliutinillu aalajangersaanermut pisariaqartinneqartunik paasissutissanik suliffeqarfiit aamma tunniussisussaataapput.

Imm. 2. Paasissutissat oqaatigineqartullu, suliffeqarfiup nammineq saqqummiussai eqqortuusut suliffeqarfiup inuussutissalerisup uppersarsinnaasariaqarpai. Suliffeqarfimmik nakkutilliinermut atatillugu nakkutilliisup paasissutissanik eqqortunik pissarsinissaa suliffeqarfiup akisussaaffigaa. Paasissutissat suliffeqarfiup nammineq saqqummiussai eqqortuusut nakkutilliisup tatigisinnaasariaqarpai, taamaattumillu paasissutissat saqqummiunneqartut eqqortuunngitsut pasitsaassisoqarpat tamanna pillugu uppersarsaasoqarnissaa piumasarisinnaallugu.

Imm. 3. Tamatuma kingorna Uumasut Nakorsaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaasut inuussutissanik nakkutilliinermut misissuinerinermullu atatillugu akeqanngitsumik akiligassanngortinneqartussaannngitsumillu inuussutissaleriffik inuussutissanik tunisassiaanik misiligutissanik tigusiffigisinnaavaa imaluunniit piumaffigisinnaallugu misissugassanik tiguiseqqullugu, tassunga makku ilanngullugit tunisassiassat, tunisassiat naammassineqavinngitsut aamma naammassillugit tunisassiat, sikut, imeq, aalaq, silaannaq, silaannaap akuinik, inuussutissanut atortunik, akuutissanik, akuiaatinik, eqqiaanermi toqunartuaatsinillu il.il. Tassa imaappoq suliffeqarfik pisussaavoq nakkutilliinermik oqartussanut assersuutigalugu neqinik imermilluunniit misiligutissanik piumaneqartunik ikiuunnissaminut. Suliffeqarfik aamma misiliutissanik tigusinermut, nassiussinermut oqaasertaliinermut atatillugu aningaasartuutunik akiliisussaavoq. Suliffeqarfiit tamanna tunuliaqutaralugu maleruagassanik malinninnissaminut kajumissuseqarnerulissapput.

Imm. 4. Misiligutissanik nassiussinermi suliffeqarfik inuussutissalerisoq nakkutilliinermi oqartussanut ikiuutissaaq tassungalu aningaasartuutit akilissallugit. Tamanna inatsisissatut siunnersuummi § 22-imi allaaserineqartutut atuisut akiliuteqartarnerat naapertorlugu pissaaq.

Imm. 5. Suliffeqarfiup aqutsisua Inuussutissaq suliffeqarfiup nunatsinnut eqqussimasaa nioqqutissiarineqartoq, tunisassiarisimasaa, suliarisimasaa tuniniagaaluunniit suliffeqarfimmi isumannaallisaanikkut piumasaqaatinik naammassinnissimannngitsutut taamatulluunniit pasitsaassaqaarnissaminut pissutissaqaruni suliffeqarfiup aqutsisua nammineerluni Uumasunut Nakorsaqarfik Inuussutissalerinermullu Oqartussanut ilisimatitsissaaq.

§ 30-imut

Inuussutissalerinermi inatsisip eqqortinneqarnera pillugu nakkutilliisoqarsinnaasunngorlugu pisortani oqartussani allani suliffeqarfimmut inuussutissalerisumut tunngasunik paasissutissanik pissarsiniarsinnaanermut aalajangersagaq Naalakkersuisunut piginnaatitsivoq, taamaalilluni inuussutissalerinermi inatsit malinneqarnersoq nakkutigineqarsinnaaqqullugu. Tassani assersuutigalugu eqqussuineri paasissutissat assigisaalu pineqarsinnaapput.

§ 31-imut

Aalajangersagaq taanna inuussutissanik nersutillu nappaataannik inunntunillaassorsinnaasunik nakkutilliineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 17, 28. oktober 1993-imeersumi § 6-imik ingerlatitseqqinneruvoq.

Inatsimmut matumunnga ilaasunik nakkutilliinerit akulikissusissai, annertussusissai kiisalu nakkutilliineri nalunaarusiortarnissaq pillugit maleruagassanik aalajangersaanissamut aalajangersagaq Naalakkersuisunut piginnaatitsivoq.

§ 32-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq, aamma inuussutissanik nakkutilliineri inernerit tamanut saqqummiunnissaannut Naalakkersuisunut piginnaatitsilluni. Tamanut saqqummiussineri aaqquissuussineq imatut ilusilerneqassaaq nakkutilliineri inernerit, suliffeqarfimmi tunisassiortumi aamma suliffeqarfimmi niuertuusuni ingerlanneqarsimasut inatsimmullu ilaasut, tamanut saqqummiunneqartarlutik, taamaalilluni tamanna pillugu atuisut ilisimatinneqartarlutik. Aaqqiineq tamanna taamaalilluni atuisunik ilisimatitsinerussaaq aammalu atuisunut unammilleqatiginnerlu pillugit paasissutissiissutaalluni.

Aallaaviatigut suliffeqarfimmit inuussutissalerisunit tamanit nakkutilliineri inernerit tamanut internetsikkut saqqummiunneqartassapput, pingaarnertut tunisassiortut minillugit. Taamaattorli nakkutilliineri inerniliisoqarsinnaavoq, atuisunut attuumassuteqarpallaanngitsunik. Tamanut saqqummiussineri siunertaavoq paasissutissanik naleqquttunik maannakkullu pisunik atuisut qulakkeerneqarnissaat. Nakkutilliinerimut taarsiullugu misiligutissamik tigusinermik ataasiinnarmik tunngaveqarpat tamanut saqqummiussineq salloqittaasinnaavoq.

Suliffeqarfiup nammineq nakkutilliinera tunngavigalugu iliuuseqarnerit tamanut saqqummiunneqartassanngillat, suliffeqarfiit pisariaqartinneqartumik malitsigisassaanik iliuuseqarsimappata.

Siunertaavoq kinaassusersiunngitsumik piunasaatit malillugit nakkutilliinermi inernerit suliffeqarfiup maleruagassanik eqqortitsineranik immikkoortiterinermi ajornanngitsumik pissarsiarineqarsinnaasumik katiterneqartarnissaat.

Siunertaavoq, nakkutilliinernit inerniliussat pitsaasortaasa ajortortaasalu tamanut saqqummiunneqartarnissaat, aamma mianersoqqussutit, peqqussutit, inerteqqutit, allaffissornikkut akiligassiissutit, politiinut nalunaarutiginninnerit il. il.

Nakkutilliinernit inerniliussat nittarsaassinermilu nittarsaanneqartut taakkua salloqittaataanngippata suliffeqarfiup atortarsinnaavai. Taamaalilluni inuussutissat pillugit inatsisip eqqortinnissaata qulakkeernissaanut suliffeqarfiit suli kajumissuseqarluassapput.

Siunertaavoq nakkutilliinerni inernerit attuumassuteqartut allat atuisunut tamanut saqqummiunneqartarnissaat, assersuutigalugu nakkutilliinermi suliniutit ineneri, naasunut illersuutit nakkutilliineq, inuussutissani tappiorannartunik sananeqaatsikkut naleqqussarneqarsimasunik akunik nakkutilliineq il. il.

Aammattaaq siunertaavoq naammagittaalliuuteqarnissamut periarfissaarutinnginnermi imaluunniit inaarutaasumik eqqartuussummik aalajangiisoqarnissaa sioqqullugu, nakkutilliinermi ineri tamanut saqqummiunneqartarnissaat.

Tamanut saqqummiussisarnermik aaqqissuussinnermut ilaasumik aalajangersagaq aqqutigalugu akiliisitsinerit angissusaasa tamanut saqqummiunneqarnissaat ajornarunnaassaaq.

Pisuni arlalinni, ilaatigut nakkutilliinermi suliniutiniit, nakkutilliinermi assigisaaniillu inernerit tamanut saqqummiunneqarnerini, qanoq annertutigisumik tamanut saqqummiussineq naleqqunnersoq taamaaliortoqarsinnaanersorlu erseqqissumik nalilersortarnissaa pisariaqarsinnaavoq. Aalajangersagaq taamaattumik tamanut saqqummiussineq pillugu aalajangiisarnissamut tunngavissiiuvoq.

Aammattaaq siunertaavoq nakkutilliinermi kukkunerit paasineqartut iluarsineqarnissaannut suliffeqarfiit inuussutissalerisut periarfissaasa ingerlannarnissaat. Taamaattumik nutaamik nakkutilliiartortoqarnissaanut suliffeqarfiit inuussutissalerisut periarfissaqarneri pillugit maleruagassanik aalajangersaasoqarsinnaavoq. Siunertaavoq nakkutilliinernut pissarsiarineqartunut taakkununga suliffeqarfiit inuussutissalerisut suli akiliisarnissaat, inatsisissatut siunnersuummi § 22 naapertorlugu.

Kapitali 12-imut

Naammagittaalliuuteqartarneq

Kiap naammagittaalliuuteqarnera, aamma nakkutilliinermi oqartussanit aalajangiinerit pillugit qanoq naammagittaalliuuteqartoqarsinnaanera pillugu kapitali manna aalajangersakkanik imaqarpoq.

§ 33-imut

Aalajangersagaq taanna inuussutissanik nersutillu nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik nakkutilliineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 17-imi, 28. oktober 1993-imeersumi § 12-mik ingerlatitseqqinneruvoq. Aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq nakkutilliinermi oqartussaasut aalajangigaat Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfimmut suliassanngorteqqinneqarsinnaasut.

Imm. 2. Inatsit manna malillugu aamma inatsit manna malillugu malittarisassanut aalajangersarneqartunut naleqqiullugu kina naammagittaalliuuteqarsinnaanersoq aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq.

Imm. 3. Piffissaq naammagittaalliorfissaq tassaavoq sapaatit akunneri arfinillit, ullormiit aalangiinerup pineqartumut nalunaarutigalugu nassiunnerannit naatsorsorneqartussa. Tassa imaappoq piffissaliussaq Uumasunut Nakorsaqqarfik Inuussutissalerinermullu oqartussat aalangiineranniit aamma aalangiinerup allaffigisamut tunniunneqarneraniit sapaatit akunnerini tulliuttuni arfinilinni ingerlassasoq.

Imm. 4. Suliassap suunera apeqqutaatillugu maalaarutit Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik allamik aalangiisimatinnagit kinguartitsinermik kinguneqassanngillat.

*Kapitali 13-imut
Pineqaatissiisutit*

Kapitali taanna pineqaatissiineq pillugu aalajangersakkanik imaqarpoq. Nutaatut allaffissornikkut akiliisitsinissamut periarfissat ikkunneqarput.

§ 34-imut

Aalajangersagaq Inuussutissanik nersutillu nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik nakkutilliineq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 17, 28. oktober 1993-imeersumi § 15-imik, Inatsisartut peqqussutaat nr. 9, 21. maj 2001-imeersukku allanngortinneqartumik nangitsineruvoq.

Aalajangersagaq pineqaatissiisinnaaneq pillugu aalajangersagaavoq. Akiliisitsinissutissap annertussusissaata aalajangersaaffigineqarnerani unioqqutitsinerup sakkortussusaa aallaavigineqassaaq, tassani nalilerneqassalluni inatsimmi pineqaatissiisinnaaneq pillugu aalajangersakkat arlaleriarluni unioqqutinneqarsimanersut kiisalu pinerluuteqarsimasoq pillugu paasissutissanut tunngasut, tassunga ilanngullugit pineqartup inuttut nalinginnarmik

isumaginnikkullu atugarisai aammalu pineqartup pinerluuteqarneq sioqqullugu tamatumalu kingorna pissusai pinerluuteqarsimanerminilu tunngavilersuutai. Aammattaaq pineqaatissiinerup sakkortussusissaanik uuttuinermi aningaasaqarnikkut iluanaaruteqarniarneq imaluunniit sipaaruteqarniarneq siunertaralugu unioqqutitsisoqarsimansoq tamatigut pingaartillugu isiginiarneqartassaaq, aningaasaqarnikkut iluanaarutissaa anguneqarsimansoq imaluunniit siunertarineqaannarsimansoq apeqqutaatinnagu.

Imm. 2. Tassani najoqqutat tamarmik ilanngunneqarput unioqqutitsinermi pineqaatissiinerut inatsisitigut tunngaviit qulakkeerniarlugit. Akiliisitsinerit periarfissaaneritut pissutaavoq taamaaliornikkut malittarisassanik unioqqutitsinermi aningaasatigut iluanaaruteqarsinnaaneq peerneqarmat kiisalu siunissami eqqortitsinissamut kajumissaataalluni.

Imm. 3. Aalajangersakkap qulakkiissavaa, unioqqutitsineq ingerlatseqatigiiffimmit ingerlanneqarsimappat, ingerlatseqatigiiffik akiliisinneqarsinnaasoq, Unioqqutitsineq namminersorlutik oqartussanit, kommuninit kommunilluunniit ataatsimoorlutik, ingerlassimappassuk, namminersorlutik oqartussat, kommunalbestyrelsi kommunilluunniit ataatsimoorlutik unioqqutitsisimasut akiliisinneqarsinnaapput.

Imm. 4. Aalajangersakkami qulakkeerneqarpoq akiliisitsinermik arsaarinninnermillu eqqartuussisoqarnerata saniatigut eqqartuussivik aammattaaq suliffeqarfinnik inatsimmut uunga ilaasunik Kalaallit Nunaanni ingerlatsisinnaanerannut arsaarinnissuteqarneq. Suliffeqarfiup inuussutissalerisup ingerlatsisinnaaneramik arsaarinninnissamut periarfissap taassuma inuussutissat pitsaassuseqarluarnissaat qulakkiissavaat. Taamaattumik inuit aamma inatsisitigut pisinnaatitaasut pisussaatitaasullu inatsimmi matumani aalajangersakkanik eqqortitsinissamik arlaleriarlutik sumiginnaasimasut inatsimmut matumunnga ilaasunik ingerlatsinissamut pisinnaatitaaffinik arsaarneqarsinnaapput. Inatsimmut matumunnga ilaasunik Kalaallit Nunaanni ingerlatsinissamut pisinnaatitaaffimmik arsaarneqarneq piffissaligaasinnaavoq imaluunniit utaqqiisaagallartuulluni. Taamaaliortoqarpoq inuit aamma inatsisitigut pisinnaatitaasut pisussaatitaasullu pissutsit inatsimmut matumunnga naapertuuttumik aaqqiinissaannut allannguineramik piumasarineqartunik iliuuseqarnissaannut periarfissinniarlugit, taamaalilluni imaasiiallaannarluni innuttaasut isertitaqarnissamut tunngavigisaannik arsaarinnittoqassanngimmat.

Aalajangersagaq una malillugu arsaarinninnerit Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermut inatsimmi tassunga tunngatillugu aalajangersakkat malillugit pissaaq.

§ 35-*imut*

Suliat annikitsut paasiuminartut pineqartillugit aamma unioqqutitsisusooq unioqqutitsinermut pisuunerminik nassuersimatillugu allaffissornikkut akiliisitsinermik imaluunniit arsaarinnittoqartillugu nalunaaruteqarnissamut aalajangersakkakut tunngavissiisoqarpoq.

Pineqartup akuersaartumik peqataanissaa aalajangersakkap atorneqarnissaanut tunngaviuvoq tamatumalu eqqartuussiviit oqilisaanneqarneri kiisalu suliami sukkasuumik aalajangiisoqarnissaa kingunerissallugu.

Allaffissornikkut akiliisitsissutit taamaallaat suliani unioqqutitsinernut tunngasuni atorneqarsinnaassaaq, tamatumani suliaq erseqqilluni, unioqqutitsinerup imarisaa eqqarsaatigalugu kiisalu inatsimmi malittarisassat unioqqutinneqartut eqqarsaatigalugit, taamatullu aamma akiliisitsinissap annertussusia eqqartuussinermi periuseq tunuliaqutaralugu najoqqutassat aalajangersimasut naapertorlugit aalajangersarneqarsimassallutik. Aammattaaq aalajangersakkami oqaatigineqartutut pineqartup unioqqutitsinermi pisuunerminik nalunaaruteqarnissaa aamma suliap akiligassiinikkut aalajangiiffigineqarnissaa isumaqatigalugu nassuersimanissaa tunngaviussaaq. Allaffissornikkut akiligassiisoqarnissanut periarfissap taamaallaat suliassani erseqqissumik killilersukkani atorneqartarnissaa siunertaavoq. Aalajangersagaq suliani paasiuminarsinnaasuni ataasiakkaatigullu annikittualutsigut unioqqutitsisoqarnerani atorneqarnissaa eqqarsaataavoq, soorlu suliani inuussutissanik mingutsitsisoqarsimanagera uppersarneqarsinnaatillugu. Pisuni taamaattuni assingusunilu illersorneqarsinnaasorineqarpoq allaffissornikkut akiliisitsisoqarnissaanut Naalakkersuisut piginnaatinnegarnissaat.

Allaffissornikkut akiliisitsissutit amerlanertigut eqqartuussivikkut aalajangernernit, politiit eqqartuussivillu akuliutsinneqarfignissaannit pisarinnerusutut artukkiinneginnerusutullu aalajangiinertut isigineqartarput. Taamaattumik innuttaasup sulianut allanut sanilliullugu paasinartuni periarfissat marluk taakku akornanni toqqaasinnaanera naleqquttutut isigineqarpoq.

Akiligassiissut tassaavoq suliffeqarfiup pissutsinik inatsimmik unioqqutitsinermi pisimasumik aaqqiisimanginneranut iliuuserineqartoq. Akiligassiissut tassaavoq suliap sukkasuumik aaqqiiffiginissaa pillugu suliffeqarfimmut neqeroorut. Akiligassap akilinnginnissaa suliffeqarfiup toqqarsinnaavaa, suliarlu taamaalilluni illoqarfimmi eqqartuussivimmut ingerlateqqinneqassalluni. Maleruagassanik erseqqissunik unioqqutitsisoqarsimatillugu nalinginnaasumik akiliisitsiniartoqartarpoq. Tassani assersuutigalugu tassaasinnaavoq, neriniartarfiup uumasut nakorsaannut akuersissummik qinnuteqarsimanginnera. Paasineqarsinnaappat inuussutissat pillugit inatsimmi piumasarineqartutut suliffeqarfik uumasut nakorsaannit akuersissummik peqanngitsoq, aamma suliffeqarfik inuussutissanik tunisassioernermik aallartitsisimappat allaffissornikkut akiliisitsiniartoqarsinnaavoq. Aamma suliani, siusinnerusukkut nakkutilliilluni pulaarnermut atatillugu suliffeqarfik maleruagassatigut eqqaasinneqarsimappat, kingornatigullu nakkutilliinermi maleruagassanik suli naammassinninngitsoq paasineqaraangat ileqqusutut akiligassiisoqartarpoq.

Kalaallit Nunaanni Uumasunut Nakorsaqaarfik Inuussutissalerinermullu Oqartussat unioqqutitsinermit aalajangersimasumut akiliisitsinissaq akuerippassuk akiliutip qaffanneqarnissaanut imaluunniit appartinnissaanut suliame pissutissaqarnerisooq Uumasunut Nakorsaqaarfik Inuussutissalerinermullu Oqartussanit misissorneqassaaq. Qajassuussisumik pisoqarneranut assersuutaasinnaavoq suliffeqaarfiup annikitsunik kaaviiartaqarnera ikittuinnarnillu sulisoqarnera. Paarlattuanilli sakkortunerisumik pisoqassalluni unioqqutitsinermit tassungarpiaq suliffeqaarfik siusinnerisukkut akiliisinnerqarsimappat.

Politiinut unnerluussutit: Unioqqutitsinerit politiinut unnerluutigineqassapput unnerluussutaasullu illoqarfimmi eqqartuussivimmi suliassannagortinneqassallutik:

- suliapq annertuppat paasiniaasoqarnissaalu pisariaqarpat,
- nakkutilliinermi oqartussat akiliisitsiniarsinnaannigippata, imaluunniit
- maleruagassat unioqqutinneqarsimanerannut suliffeqaarfik isumaqataannigippat nakkutilliinermilu oqartussat akiligassiisutaata akilernissaanut piffissaliussaq qaangerneqarsimappat.

Kalaallit Nunaanni Uumasunut Nakorsaqaarfik Inuussutissalerinermullu Oqartussat nammineerlutik eqqartuussivinni suliassannagortitsisinnaannigillat, tamanna politiit suliassarimmassuk.

Imm. 2. Oqartussaasup paasisaasup pillarneqaatigisinnaasaminik iliorsimasinnaaneranut, pasisaasup oqaaseqaqqusaanniginnera paasisutisseeqqusaanniginneralu eqqarsaatigisariaqarpaat, tunngavilersukkamik pasitsaassisooqarpat unioqqutitsisoqarsimasooq akiliisitaanermik kinguneqarsinnaasumik. Tamatuma kingorna innuttaasooq paasisutissanik piniarfigineqaqqusaannigilaq aammalu oqaaseqarumanngissinnaanini pillugu ilitsersorneqartariaqarluni. Taamaannigippat innuttaasup inatsisitigut malersorneqarsinnaaneranut periarfissaq innarlerneqarsinnaavoq.

Imm. 3. Akiligassiisut piffissaq eqqorlugu akilerneqaraangat, pillaatissiaq atorneqaraangat imaluunniit akilersinneqaraangat malitseqartitsineq tamatuma kingorna atorunnaartarpoq.

§ 36-imut

Inatsimmi matumani aalajangersakkat imaluunniit inatsimmi matumani tunngaveqartumik malittarisassat malillugit akiliisitsinerit Nunatta Karsianut tutsinneqarnissaat aalajangersakkakut qulakkeerneqarpoq.

Kapitali 14-imut
Atortuulersitsineq

Siunnersuutigineqarpoq inatsit januaarip 1-ni 2016-imi atuutilissasoq.

§ 37-imut

Inuusutissalerinermi inatsisip januaarip 1-ni 2016-imi atuutilersinneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq.

Imm. 2. Inatsisartut peqqussutaat nr. 17, 28. oktober 1993-imeersoq, inuussutissanik nersutillu nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik nakkutilliineq pillugu Inatsisartut peqqussutaata allangortinnera pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 7, 2. maj 1996-imeersoq kiisalu inuussutissanik nersutillu nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik nakkutilliineq pillugu Inatsisartut peqqussutaata allangortinnera pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 9, 31. maj 2001-imeersoq atorunnaarsinneqarput (Umassusilinnut tappiorannartunut tunngatillugu pitsaassutsimik nakkutilliineq).

Imm. 3. Inatsisip matuma atuutilersinneratigut siusinnerusukkut malittarisassat, inuussutissanik nersutillu nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik nakkutilliineq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 17-imi, 28. oktober 1993-imeersumi, inuussutissanik nersutillu nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik nakkutilliineq pillugu Inatsisartut peqqussutaata allangortinnera pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 7-imi, 2. maj 1996-imeersumi kiisalu inuussutissanik nersutillu nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik nakkutilliineq pillugu Inatsisartut peqqussutaata allangortinnera pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 9-mi, 31. maj 2001-imeersumi (uumassusilinnut tappiorannartunut tunngatillugu pitsaassutsimik nakkutilliineq) tunngaveqarlutik aalajangersarneqartut atuutiinnassapput, inatsimmi matumani inatsisiniluunniit allani malittarisassanik aalajangersarneqartunik taarserneqarnissaasa imaluunniit atorunnaarsinneqarnissaasa tungaannut.

Imm. 4. Aalajangersagaq atortuulersinneqarpoq, suliffeqarfiit ukiumik ataatsimik sivissuseqartumik ikaarsaarnissaannut piffissaqartinniarlugit. Piffissami tassani suliffeqarfiit tamarmik januaarip 1-at 2016 sioqqullugu akuerineqarsimasut akueriteqqinnissaq pillugu qinnuteqarnissartik isumagissavaat. Ikaarsaarnissamut piffissaliussap ukiup ataatsip iluani suliffeqarfiit akueriteqqinnissaminnut qinnuteqarsimangippata inuussutissalerinermik ingerlatsinissamut uumasut nakorsaannit akuersissut atorunnaassaaq.